

АДОЛАТ

ЎЗБЕКИСТОН «АДОЛАТ»
СОЦИАЛ-ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯСИНING
ИЖТИМОЙ-СИЁСІЙ ГАЗЕТАСИ

ГАЗЕТА 1995 ЙИЛ
22 ФЕВРАЛДАН ЧИКА
БОШЛАГАН

Ушбу сонда:

ТАНКИДАН ХУЛОСА ЧИКАРИБ...

вилоят Пленумида
янги котиб сайланди

партия фаоллари

ҲАМ ТАШАББУСКОР, ҲАМ ТАШКИЛОТЧИ

ЗИЛЗИЛА ОҚИБАТЛАРИ БАРТАРАФ ЭТИЛМОҚДА

Ўзбекистон бегараз ва
дўстона ёрдами

МЕРОС ВА ВОРИСЛИК ҲУКУКИ

тўғрисида
саволга жавоб

ҚАЛЪАЛАР ДИЙРИГА САФАР

ҳаяжонли
таассурот ва
мўъжизалар манзилли

МЕН КИМДАН КАММАН?

«Бирров»чи
қўшиқчиларга
танбех

2005 ЙИЛ 21 ОКТЯБРЬ, ЖУМА • СОТУВДА ЭРКИН НАРХДА • № 43 (539) • E-mail: adolat_gazeta@mail.ru

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг мажлиси

20 октябрда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг мажлиси бўлиб ўтди. Мажлисда 2005 йилнинг тўққиз ойида мамлакатни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш яқунлари ҳамда иқтисодий ислох қилиш ва эркинлаштириш жараёнларини чуқурлаштириш юзасидан устувор вазифаларнинг амалга оширилиши муҳокама қилинди.

Мажлисни Ўзбекистон Республикаси Бош вазир Шавкат Мирзиёев олиб борди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримовнинг 2005 йил 28 январда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси ва Сенати қўшма мажлисидаги маърузасида, шунингдек, Оқсар қароргоҳида ҳукуматнинг янги таркиби иштирокида 7 февралда ўтказилган йиғилишда сўзлаган нутқида белгилаб берилган вазифаларга мувофиқ бозор ислохотларини жадаллаштириш ва иқтисодий янада эркинлаштириш жорий йилнинг ушбу даврида мамлакатнинг ижтимоий-иқтисодий ривожланишига ижобий таъсир кўрсатди.

Шуни таъкидлаб қайд этиш керакки, тадбиркорлик субъектларининг ҳукукий муҳофазасини мустаҳкамлашга, солиқ юзасини камайтиришга, солиқларни тўлаш тизимини ҳамда ҳисоботлар тақдим этишни соддалаштиришга, молиявий жавобгарлиқни эркинлаштиришга, шунингдек, тадбиркорлик субъектларини текширишлари тубдан қисқартиришга ва ташкил этиш тизимини такомиллаштиришга қаратилган бир қатор муҳим фармонлар ва қарорларнинг қабул қилиниши бозор ислохотларини чуқурлаштиришда ҳамда иқтисодий янада эркинлаштиришда муҳим босқич бўлди.

Мажлис кун тартибиди муҳокама қилишда асосий эътибор ҳукумат олдида қўйилган масалаларнинг қандай баҳарлаётганилигига, давлат ва ҳўжалик бошқаруви органлари раҳбарларининг ушбу вазифаларни бажаришга нечоғли масъулият билан ёндашаётганилигига, кейинги ойларида иқтисодий эркинлаштириш соҳасида қабул қилинган қонун ҳужжатлари ва норматив-ҳукукий ҳужжатлар пакетини амалда рўйбга чи-

қаришда расмийлик ҳолларига барҳам бериш ва уларнинг олдини олиш масалаларига қаратилди. Иқтисодий ислох қилиш ва эркинлаштириш жараёнларини чуқурлаштириш бўйича белгиланган вазифаларнинг изчил амалга оширилатганилигини мазкур даврдаги асосий макро-иқтисодий кўрсаткичлар яққол тасдиқлайди. Чунончи, ҳисобот даврида иқтисодий ўсишнинг юқори суръатлари сақланиб қолди ва 7,2 фоизни, шу жумладан, саноатда 107,7 фоизни, қишлоқ ҳўжалигида 107,3 фоизни, қўрилишда 106,6 фоизни, чакана товар айланмасида 108,6 фоизни, пулли хизматлар кўрсатишда 114,5 фоизни ташкил қилди, шунингдек, бунга инвестицияларнинг 106,9 фоизга ва экспортнинг 109,7 фоизга ўсганлиги ёрдам берди.

Мўтадил-қаттиқ пул-кредит сиёсати, бир томондан, инфляция даражасини асосан прогноз параметрлари доирасида (3,1 фоиз) сақлаш имконини берди, иккинчи томондан — ҳўжалик юритувчи субъектлар ўртасидаги ўзаро ҳисоб-китобларга талаб қилинган пул хизматлари кўрсатилишини, нақд пул маблағларининг, энг аввало, иш ҳўқи, пенсиялар, нафақалар ва отпенсияларнинг ўз вақтида тўланишини таъминлади.

Иқтисодий ўсишнинг юқори суръатлари давлат бюджетиде даромад қисмининг 102,2 фоизга баҳарлилашга ёрдам берди. Давлат бюджетиде ялли ички маҳсулотга нисбатан 0,5 фоиз миқдориде профит билан ижро этилди.

Ижтимоий соҳага ва аҳолини ижтимоий қўллаб-қувватлашга йўналтирилган харажатлар бюджет умумий харажатларининг 51 фоизини ташкил қилди.

Мониторинг кўрсатганидек, иқтисодийта инвестиция фаоллигининг

олиши кузатилмоқда, айни вақтда капитал қўйилмалар миқдори ўсди. Хорижий инвестициялар ва кредитларнинг умумий ҳажми 423 млн. АҚШ долларини (9 ой прогнозиға нисбатан 102 фоизни), шу жумладан, тўғридан-тўғри хорижий инвестициялар ҳисобига 296,4 млн. АҚШ долларини (9 ой прогнозиға нисбатан 124 фоизни) ташкил қилди.

Хорижий инвестициялар иштирокидаги «Бурсель-Тошкент» қўшма корхонасида ип калавалари ва тайёр тўқимачилик буюмлари ишлаб чиқариш бўйича, Қўқдумлоқ қониде қўшимча газларни утилизация қилиш бўйича, «Евро Стоун» қўшма корхонасида пардозлаш плиталари ишлаб чиқариш бўйича лойиҳалар тугалланди, Самарқанд вилояти қишлоқ туманларини электр энергияси билан таъминлаш бўйича ёрдамчи электр станциялар ишга туширилди. «Шарқ нефматлари» қўшма корхонасида қишлоқ ҳўжалиғи маҳсулотларини қайта ишлаш лойиҳаси ўзлаштирилди. 58,8 млн. АҚШ доллари миқдоридеги JBIC қарзи ҳисобига ўрта маҳсус ва касб-ҳўнар таълимини ривожлантириш лойиҳасини амалга ошириш тугалланди.

Корхоналарнинг ўз маблағлари ҳисобига Топилмаржон иссиқлик электр станциясининг 1-энергоблоки, Муборак-Ғаллаорол газ қувириғининг 9,7 км. узунлиқдаги участкаси, трикотаж ва тикув буюмлари, трикотаж матолар, ип калавалари, газламалар ва бошқа тўқимачилик маҳсулотлари ишлаб чиқариш объектлари ишга туширилди.

Аграр секторни жадал ислох қилиш ва фермерлик ҳаракатини ривожлантириш дон экинлари ва пахтадан рекорд ҳосил олишга эришиш имконини берди. Масалан, пахтачилик тарихида биринчи марта деҳқон ва фермерлар октябр ойининг ўрталарида белгиланган шартномавий мажбуриятларини бажардилар — 3 миллион 600 минг тонна қимматли хомашё тайёрладилар. Вилоятларнинг ақсарияти ва Қорақалпоғистон Республикаси шартномавий топириқларни қисқа муд-

датда бажардилар. Мажлисда эришилган натижалар билан чегараланиб қолмаслик ва Ҳўкумат қўйилган вазифаларни босқичма-босқич амалга оширишни давом эттириши зарурлиғи алоҳида қайд этилди.

Мажлис кун тартибидеги ғоят долзарб бўлган биринчи масала — уй-жой-коммунал ҳўжалигини ривожлантириш ва ислох қилиш дас-турларини амалга ошириш бўйича қўйилган чора-тадбирларнинг натижалари, шунингдек, иқтисодиёт тармоқларининг, ижтимоий инфра-тузилма объектлари ва уй-жой фондидеги таъйирлигининг аҳоли тўғрисида Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари Н. Ханов маъруза қилди.

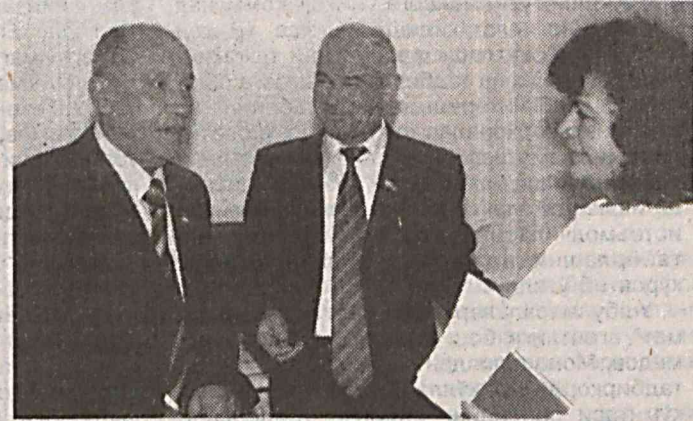
Уй-жой-коммунал ҳўжалиғи соҳасида бозор механизмларини жорий этиш мақсидеда уй-жой эгалари ширкатларини иччамлаштириш ҳисобига 44 ширкат уюшмалари ташкил этилди. Уй-жой эгалари ширкатлари сони йил бошида 1493 та ўрнига 2129 тага етди. Уларнинг бошқаруви ва тасарруфига умумий майдони 73,6 млн. квадрат метр ва уйлар атрофидаги ер участкалари 87,4 млн. квадрат метр бўлган 26435 та уй-жойлар берилди.

1991 йилгача қурилган уй-жойларнинг умумий фойдаланиладиган жойларини ва муҳандислик комму-никацияларини мукаммал таъмирлаш дастурини бажариш мақсидеда 2005 йил 1 октябрда 2541 уй-жой таъмирланди ёки йиллик топириқ 82 фоизга бажарилди. Андижон вилоятида таъмирлаш бўйича йиллик топириқ 77 фоизга, Сирдарё вилоятида 42 фоизга, Сурхондарё вилоятида 68 фоизга, Тошкент вилоятида 76 фоизга ва Хоразм вилоятида 58 фоизга бажарилди. Шу билан бирга, мукаммал таъмирлаш жадалида асосан жойларда молиялаштиришнинг етарли эмаслиғи ва ишларнинг яхши ташкил этилмаганлиғи сабабли ўзлаштирилган йўл қўйилмоқда.

(Давоми 2-бетда)

ҚОНУН — ЖАМИЯТ ТАЯНЧИ

Жамиятда қонун устивор бўлса, унинг фуқаролари фаровон яшайди. Чўнки қонун мамлакатда яшовчиларнинг талаб ва эҳтиёжларини инобатга олган ҳолда ишлаб чиқилади. Фуқаролик жамиятининг негизини ҳам айнан қонун устиворлиғи ташкил этади. Кейинги пайтларда шундай жамиятни барпо этиш, борасида бир қатор қонунлар қабул қилинди.

Олий Мажлис Қонунчилик палатасида бўлиб ўтган «Адолат» СДП фракциясининг кенгайтирилган йиғилишида «Ташқи меҳнат миграцияси тўғрисида»ги, «Микрокредит ва микрокредит ташкилотлари тўғрисида»ги, «Автоматлаштирилган банк тизимларида ахборот муҳофазаси тўғрисида»ги, «Нодавлат, нотижорат ташкилотлар фаолиятини кафолатлари тўғрисида»ги қонун лойиҳалари, «2006 йилги давлат бюджетиде лойиҳаси ва 2005 йилда қўйилган ижроси ҳақида»ги масалалар кенг муҳокама қилинди.

Кун тартибига қўйилган «2006 йилги Давлат бюджетиде лойиҳаси ва 2005 йилда қўйилган ижроси ҳақида»ги масала юзасидан Молия вазирининг ўринбосари Баҳром Ашрафоновнинг маърузаси тингланди. Унда қайд этилишича, 2006 йилги давлат бюджетиде лойиҳасида ялли ички маҳсулотнинг 7,2 фоизга ўсиши кутилмоқда. Кичик корхоналар учун келгуси йилдан ягона солиқ тўлови амалга оширилади. Ҳозиргача қўланиб келинаётган экология солиғи бекор қилинади. Кичик корхоналар улуши юртимизда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларнинг 36,7 фоизини ташкил этмоқда. Бу сиёсатни айнан мана шу муассасаларга қонуний йўл билан амалий ёрдам беришни кўчатиришни тақозо этади. Молия Вазирлиғи томонидан тақдим этил-

ган 2006 йилги давлат бюджетиде лойиҳасида маориф соҳасига жиддий эътибор қаратилган. Олий ўқув юртлари ва коллежларда таҳсил олаётган, олисдан қатновчи, кам таъминланган оилалар фарзандларига бепул йўл чипталари тарқатиш, ўқиш жараёнида қўлайликлар яратиш, уларга ҳар томонлама қўмаклаштиш шулар жумласидандир. Шунингдек, ижтимоий соҳа — соғлиқни сақлаш, таълим, маданият ва аҳолини ижтимоий ҳўмоға қилиш ҳамда бошқа соҳалар учун давлат бюджетиде 51 фоиз маблағи ажратилиши қўзда тутилатганилиғи алоҳида эътиборга молиқдир. Йиғилиш давомида фракция томонидан «2006 йилги давлат бюджетиде лойиҳаси ва 2005 йилда қўйилган ижроси ҳақида»ги лойиҳани тайёрлашда фаол иштирок этиш учун Ўзбекистон Республикаси Марказий Банки ҳамда Қонунчилик палатасининг Бюджет ва иқтисодий ислохотлар қўмитаси раисларига тегишли сўровномалар юборилди. Уларда қатнашчиларнинг тақлифлари ҳам ўз аксини топади.

Ҳозирги кунда дунё аҳолиси миграцияси долзарб муаммо бўлиб турибди. Ташқи ва ички миграция қўшмаларининг ўсиши умумжаҳон тенденциясига айланмоқда. Умуман давлат миграция сиёсатининг концептуал асосларини белги-

лаш ва унинг қонуний таъминлини муҳим аҳамиятга эга. «Ташқи меҳнат миграцияси тўғрисида»ги қонун лойиҳасининг муҳокамасида юқоридаги масала юзасидан атрофлича сўз юритилди. Юртдошларимизнинг ишлаш учун чет элга чиқиш тартибини янада мукаммаллаштириш ва хорижий ишчи кучини республикамизга жалб этиш, яширин, назорат қилинмайдиган миграциянинг олдини олиш, унга кескин барҳам бериш, ички меҳнат бозорини ҳўмоға қилиш учун қўлай имкониятлар яратиш борасида аниқ тақлифлар билдирилди. Зеро, мазкур қонуннинг қабул қилиниши республикамиз меҳнат мигрантларининг халқаро ҳукукий механизмга қўшилиши учун зарур босқич ҳисобланади ва республика миграция сиёсатининг фундаментал асосларини мустаҳкамлайди.

Аҳоли эҳтиёжидан келиб чиқиб муҳокамага қўйилган «Микрокредит ва микрокредит ташкилотлари тўғрисида»ги, «Автоматлаштирилган банк тизимларида ахборот муҳофазаси тўғрисида»ги, «Нодавлат, нотижорат ташкилотлар фаолиятининг кафолатлари тўғрисида»ги қонунлар лойиҳаси қўзғин баҳсларга сабаб бўлди. Йиғилиш сўнггида юқоридаги масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилинди.

Анвар СУЙОНОВ,
«Адолат» муҳбири

21 октябрь — ўзбек тилига давлат тили мақоми берилган кун

МИЛЛАТ КЎЗГУСИ

Бугун «Давлат тили тўғрисида»ги қонуннинг қабул қилинганлиғи 16 йил тўлди. Мамлакатимизнинг барча ташкилот ва муассасаларида бу кун байрам сифатида кенг нишонланади. Бошқа тарбияланувчилардан тортиб олий ўқув юртлари талабаларигача она тилимизни мадҳ этадилар.

Ҳозирги пайтда дунё аҳолиси 2976 тилда сўзлашади. Бир миллиондан зиёдроқ аҳолиси бўлган Доғистонда қирқча яқин тил амал қилиб келмоқда. Аҳолиси ярим миллиондан ошиб кетган Қирғизистон халқи 720 дан ортиқ тилда гаплашади. 25 миллиондан зиёд аҳолига эга бўлган Ўзбекистонда таълим етти тил: ўзбек, рус, қорақалпоқ, тожик, қозоқ, қирғиз, туркман тилларида олиб борилади.

Тил ҳар қандай миллатнинг ўзлигини аниқлашчи асосий омилдир. Тил ва халқ бамисоли жон ва тан сингаринки, Ватан ҳўмоға қилинган каби тил ҳам доимо муҳофазе қилинмоғи даркор.

Халқимизнинг мустақиллик умқи курашидаги қўйган дастлабки қидими — бу ўзбек тилига давлат мақоми берилиши бўлди. Зеро, мустақиллик ҳеч қачон тилдан ажралган ҳолда бўлган эмас, бўлмайди ҳам. Ўзбек тили, аввало, Ўзбекистоннинг ривожланиши, қолаверса, дунёга чиқиши, мустақил давлатимизнинг байроғи Бирлашган Миллатлар Ташкилотиде қандай ҳўлирса, тилимиз ҳам жумлаи жаҳонда шундай жаранглаши лозим.

Мамлакатимизда адолатли тил сиёсатининг тантанаси

ўлароқ бошқа миллий тиллар қатори ўзбек адабий тили ҳам функционал ва ички тузилиш жиҳатидан тараққий этди. Бу тараққиётни, унинг йўллари, қонунларини ўрганиш ва атрофлича ёритиш ўзбек тилишунослигининг долзарб масалаларидан биридир. Дарҳақиқат, ҳар қандай иқтисодий, сиёсий, маънавий ва маданий омиллар тил орқали келчади, муомала воситасида ифодаланади. Тили ривожланмаган элнинг, миллатнинг руҳида тараккуб бўлмайди, ўзлигини тўла аниқламайди. Она тилига муҳаббат — Ватанга, ўз халқига, унинг тарихи, аънавларига бўлган муҳаббатдир.

Халқни ўз тилидан, ўз маданиятидан маҳрум қилиш эса, уни халқ сифатида яқсон қилиш, демокдир. Сир эмас, ўзбек тили яқин ўтмишда камситилиб, унинг ривожига турли-туман қўзға қўйилмас ва киши билмас тўқилар қўйиб қолчиди. Ўзбек тилида фан ва илгор техника, табиотат ва ядро физикаси, кимё ва энергетика, умуман, жаҳондаги маҳжуд ва янгидан юзга келатган илгор технологияларни таъсифлаб, таърифлаб бўлмайди, деган пуч даяволар уша пайтда кўп такрорланарди.

(Давоми 3-бетда)

Ит ҳўрар, қарвон ўтар деган мақолини раҳматли онам бот-бот такрорлардим. Мен бу пўрҳикат нақлнинг маъносини таҳлил қилиб қўришга уринардим. Кейинроқ, мактаб ва олий даргоҳлардаги таълим жараёнида бу мақоланиг юқи мен ўйлагандан ҳам эанворлироқ, теранроқ ва юксакроқ эканлиғи бўлди.

Биргина мисол: Шу йилнинг 12-13 май қўнлари Андижон шаҳрида содир этилган ҳўрреэликлар қўпчилиғи яна бир қарра огоҳлиққа қорлади. Хўшёр тортирдим. Воқеалар содир бўлган кеча-кўнўзда оддий халқ орасида турли миш-мишлар тарқату-

тақдирига бефарқ бўлмаган, имон-эътиқодини дунё молиға алишмайдиган ўзбек фарзанди ҳеч қачон мағзи пуч, ҳиёнатга йўғрилган ҳаракатлар билан мўрсага келмайди. Қабих террорчиларга эргашган, ҳўрижлик «ака»ларининг ҳаром лўқмасига со-

КАРВОН МАНЗИЛГА ЕТАДИ

чилар пайдо бўлди. Хаттоки, айрим хўрижлий оммавий ахборот воситалари ҳам қўра-била туриб иғво ва бўҳтондан иборат хабарлар тарқатишдан тоийишмади. Улар мус тақил юртимизнинг шаънига, обрўсига, энг ачинарлиси меҳнаткаш халқимизнинг жамиятига нолойиқ гап-сўзларни тарқатишди. Лекин тинчлик-осойишталиғимизда, юртимиз барқарорлиғига таҳдид солувчи қўпўрвчиликдан иборат мақсадлари, ғаразли, узоқни кўзлаб қилинган уринишларининг мазмун-моҳияти ҳеч қимга сир эмас эди. Ўз вақтида ҳўкуматимиз раҳбариятининг телевизор орқали чиқишлари, қолаверса, воқеалар ривожининг оммавий ахборот воситалари орқали узлуқсиз ва асл ҳолида ёритиб борилиши халқ орасида турли-туман миш-мишларга чек қўйиб, бор ҳақиқатни рўйбга чиқарди.

Қолаверса, ушбу қабих ишларнинг бошида турган мунофиқ кимсалар «агар биз жанжални бошлаб берсак, халқ ортимиздан эргашади. Шундай қилиб Ўзбекистонда ҳам бошқа қўшни республикаларда бўлгани каби уруш оловини ёқи, ўзимиз исинамиз», деб ўйлаганларида жуда катта хатога йўл қўйган эдилар. Чўнки Ватан, миллат

тилган бир ҳовуч манфур юртфўрушларни эса машўр қирғиз адиби Чингиз оға Айтматов айтганидек, фақатгина манқурт, деб аташ мўмкин. Улар бошқа номга нолойиқ.

Бўғун ҳаммамиз Ўзбекистон телевидениеси орқали бир гуруҳ террорчилар устидан бошланган суд жараёнини кузатиб бораёғимиз. Гувоҳларнинг, жабрланувчилар ва судланувчиларнинг гап-сўзларини тинглаёғимиз. Террорчилар томонидан содир этилган жиноятларни қўриб, уларга бўлган нафратимиз кўн сайин ошиб бормоқда. Утган ҳафта гувоҳлик берган Нозим Дадабоев, Авазбек Абду-жабборов, Ҳўлола Тожибоеваларнинг кўрсатмалари, айниқса, тасодиף ва эўравонлик тўғрисидаги террорчилар гуруҳига қўшилиб қолиб, Қирғизистон Республикасига ўтиб кетган Матлуба Қўчқорованинг сўзлари ҳар қандай онгли инсонни ғазабини кўзғатиб юборади. Матлуба Қўчқорова ўша кўни ҳўкимият биноси олдида қандай воқеа бўлаётганини ўз кўзи билан кўриш учун боради. Террорчилар эса уни ўз сафларига қўшиб олишади. Уйига кетиш қераклигини айтиб ялинса ҳам қўйиб юбормайди. Кейин ўзлари билан Қирғизистон Рес-

Муносабат

публикаси ҳудудига олиб ўтади. Икки аёл ўн икки кун давомида Андижон-га, фарзандлари қўчоғига қайтишга ҳаракат қиладилар. Манфур кимсалар уларнинг қайтишига ёрдам бериш ўрнига «агар Ўзбекистонга қайтиб борсангизлар, сизларни қамаб қўйишади. Қўйнашади», деб қўқўрилади. Лекин улар барибир Ўзбекистонга қайтиб келишди. Ҳеч қим уларни қамгани ҳам, қўйнагани ҳам йўқ.

Бугуннинг гапи

ТАДБИРКОРГА ТЎСИҚ БЎЛГАН АМАЛДОР

ҳам мансабидан, ҳам обрўйидан айрилади

Кичик ва ўрта бизнес, хўсусий тадбиркорлик иқтисодий тараққиётнинг муҳим босқичидир. Ахир, тадбиркор ўз салоҳияти, иқтидоридан келиб чиқиб, эл қорига ярайдиган бирор юмуш қилса бунинг нимаси ёмон. Бирор киши қандайдир тадбирга қўл урса, албатта, унга эш бўладиган, қўллаб-қўлтиқлайдиган инсонлар топилади. Бу ҳам халқимизнинг азалий қадриятлари, миллий одатлардан биридир.

Юртбошимиз жорий йилда имзолаган «Тадбиркорлик субъектларини ҳўмоға қилиш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида», «Тадбиркорлик субъектлари томонидан тақдим этиладиган ҳисобот тизимини такомиллаштириш ва уни ноқонуний талаб этганилиғи учун жавобгарлиқни кўчатириш тўғрисида», «Микрофирмалар ва кичик корхоналарни ривожлантириш рағбатлантириш борасидаги қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги Фармон ва қарорларнинг мансабдор шахслар устидан келиб тушган шикоят ва аризалар ўрганиб чиқиқлиб, қатъий чоралар қўрилмоқда.

Республика прокуратураси ушбу Фармон ва қарорларнинг ижросини

Маҳмуд ХАЛИМОВ,
тадбиркор,
Навоий шаҳри

(Давоми 2-бетда)

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маъкамасининг мажлиси

(Давоми. Боши 1-бетда)

Жиззах, Андижон, Сирдарё, Сурхондарё, Тошкент вилоятларида кўп квартиралар ва яхка тартибдаги уй-жойларда суви ҳисобга олиш приборлари ўрнатилиш бўйича кўрсаткичлар даражасининг пастлиги аниқланди. Сурхондарё, Навоий ва Қашқадарё вилоятларида ҳисобга олинмаган истеъмолчилар сонининг кўлиги ва уларнинг коммунал хизматлар кўрсатиш юзасидан шартномалар билан тўлиқ камраб олинмаганлиги қайд этилди. Самарқанд, Тошкент, Хоразм вилоятларида, Қорақалпоғистон Республикаси ва Тошкент шаҳрида коммунал хизматлар бўйича дебиторлик қарзларнинг анча ўсishiга йўл қўйилган. Ушбу ва бошқа ҳал этилмаган вазифаларни амалда ҳал этиш учун энг жиддий чора-тадбирлар қўрилиши ҳамда ҳамма жойда тўлов интизомини ошириш, куз-қиш даври шaroитларида ишлашга зарур тайёргарликни таъминлаш зарур.

Тегишли тузилмаларга уй-жой-коммунал хўжалигини ислоҳ қилиш, айнисқа, уй-жой эгалари ширкатлари фаолиятини тақомиллаштириш бўйича тадбирларни амалга ошириш, ишлаб чиқариш харажатларининг ва коммунал қорхоналар томонидан кўрсатилган хизматлар учун тартифларнинг шакллантирилиши, олиндидаги куз-қиш даврида ишлашга электр ва иссиқлик энергияси истеъмолчиларини, газ узатиш тизимини тайёрлашни назорат қилиш зарурлиги кўрсатиб ўтилди.

Ушбу масалалар бўйича "Ўзкоммунхизмат" агентлиги бош директори Ҳ.Олмухамедов, Монополиядан чиқариш, рақобат ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш давлат қўмитаси раисининг биринчи ўринбосари Б.Улашов, "Ўзбекэнерго" компанияси раиси Э.Шоисматов, "Ўзтрансгаз" компанияси бош директори И.Вагапов, Тошкент шаҳар ҳокими А.Тўхтаев ва Фаргона вилояти ҳокимининг ўринбосари Р.Жалиловнинг ҳисоботлари тингланган.

Соғлиқни сақлаш вазирлиги ва Халқ таълими вазирлигига мукўб бил ёқилган манбалари билан узлуқсиз таъминлашга, энергия ресурсларидан тежамли ва оқилона фойдаланишни йўлга қўйишга, ушбу вазирликларга қарашли объектларда совуқ-қонлик билан муносабатда бўлиш ҳолатига йўл қўймасликка алоҳида эътиборни қаратиш топширилди.

Кун тартибдаги иккинчи масала — иқтисодий нотиб ва зарар қўриб ишлаётган қорхоналарни таркибий ўзгариштириш минтақавий дастурларининг бажарилиши ҳамда истиқболсиз хўжалик юритувчи субъектларни тутатиши жадаллаштириш тўғрисида Монополиядан чиқариш, рақобат ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш давлат қўмитаси раиси Г.Саидова сўзга чиқди. Давлат мулки қўмитаси билан биргаликда илгари хусусийлаштирилган 4768 қорхонанинг фаолияти таҳлил қилинди. Аниқланишча, улардан 732 қорхона (15,4 фоиз) доимий равишда молиявий нобарқор кўрсаткичларга эга. Навоий (илгари хусусийлаштирилган қорхоналарнинг 31 фоизи), Сирдарё (25 фоиз), Жиззах ва Хоразм (24 фоиздан), Самарқанд (22 фоиз), Андижон (21 фоиз) вилоятларида молиявий нобарқор қорхоналар салмоғи энг юқори. Тармоқ бўйича бундай қорхоналарнинг энг кўпи "Ўзбекенгилсаноат" давлат — акциядорлик компанияси (52 та — 42 фоиз), "Ўзбек ипаги" уюшмаси (40 та — 21 фоиз), "Ўзпактасаноат" уюшмаси (17 фоиз), "Ўзметасабзавотузумасаноат-ҳолдинг" компанияси (15 фоиз) тизимидадир.

Таҳлил якунларига кўра 226 та (31 фоиз) истиқболсиз қорхона бўйича банкротлик ишларини бошлашга қарор қилинди. Амалиёт шунки кўрсатдики, тутатиш тартиботлари иқтисодиётини соғломлаштиришнинг самарали воситаси ҳисобланади. Кейинги икки йил мобайнида тутатилган 75 банкрот қорхона неғизига 103 та янги ишлаб чиқаришлар ташкил этилди. Уларда ҳозирдаёқ 1,7 млрд. сўм ўзлаштирилган ва 2005-2006 йилларда жами 108 млрд. сўм маблағни ўзлаштириш режалаштирилмоқда.

Банкрот қорхоналарни тутатиш билан боғлиқ масалаларни ўз вақтида қўриб чиқишни, суд ҳужжатлари қабул қилиш ва уларни ижро этишни таъминлаш бўйича қўрилатган чора-тадбирлар тўғрисида Ўзбекистон Республикаси Олий ҳужалик суди раиси А.Ишметов сўзга чиқди. Сурхондарё вилояти ҳокимининг ўринбосари П.Тангриев ва Сирдарё вилояти ҳокимининг ўринбосари М.Эркаев зарар қўриб ишлаётган ҳамда иқтисодий нотиб истикболсиз қорхоналарни тутатиш ва таркибий ўзгариштириш минтақавий дастурининг бажарилиши тўғрисида ҳисобот тақдим этишди. "Ўзбекенгилсаноат" давлат-акциядорлик компанияси (Бахромо), "Ўзбек ипаги" (Ўзбекистон), "Ўзпактасаноат" (Умаров), "Ўзметасабзавотузумасаноат" (Худоберова) уюшмалари раҳбарларига иқтисодий нотиб қорхоналар сонининг ўсиши давом этаётганлиги ва уларнинг молиявий аҳолини мустаҳкамлаш бўйича зарур чора-тадбирлар қўрилатгани кўрсатиб ўтилди.

Мажлисида, шунингдек, 2005-2006 йилларда қорхоналарни давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш дастурининг бажарилиши ҳам қўриб чиқилди. Республика ва маҳаллий бошқарув органлари мансабдор шахсларининг давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш бўйича таъсирчан чора-тадбирларнинг бажарилиши, объектлар ва давлат активларини инвестиция мажбуриятлари эвазига текин бериш юзасидан жавобгарлиги тўғрисида Давлат мулки қўмитасининг раиси М.Асқаров сўзга чиқди. Худудий танлов комиссиялари қарорларига кўра инвестиция мажбуриятлари эвазига текин беришга қўйилган 104 қорхона ва объектдан 99 таси 12,6 млрд. сўм микдоридан инвестицияларни қўйиш шарти билан берилган.

2005-2006 йилларда хусусий-

лаштириш дастурига мувофиқ 627 давлат қорхонаси, объектлар, акциялар пакетлари ва улушлар сотилган, бу йил прогнозига нисбатан 68 фоизни ташкил этди. 9 ой мобайнида 729 давлат қорхонаси мулкчилик шаклини ўзгариштирди, 659 қорхона ва объектлар хусусий мулкдорлар томонидан сотиб олинди. Хусусийлаштиришдан тушган маблағ 56,2 миллиард сўмни ташкил қилди.

2003-2005 йиллар мобайнида инвестиция мажбуриятлари эвазига текин берилган 309 объектдан 64 тасида (берилганларининг 20 фоизи) инвестиция қўйилмалари мажбуриятларидан кам. Шу сабабли 25 та (8 фоиз) объект бўйича ҳозирдаёқ олди-сотди шартномалари бекор қилинган ва улар тақрорий савдога қўйилган.

Шу билан бирга, объектларни хусусийлаштиришнинг таъсирчан дастурлари бўйича топшириқлар "Ўзқурилишматериаллари", "Ўзбекенгилсаноат", "Ўзбексавдо" компанияларида, "Ўзбекино" миллий агентлигида, "Ўзметасабзавотузумасаноат" уюшмасида бажарилмаган.

Ушбу масалалар бўйича музокараларда "Ўзбекенгилсаноат" компанияси раиси А.Бахромов, Наманган вилояти ҳокимининг ўринбосари А.Болтабоев, Самарқанд вилояти ҳокимининг ўринбосари З.Мирзаев сўзга чиқдилар. Масалаларни муҳокама қилиш натижаларига кўра раҳбарларнинг эътибори Хусусийлаштириш дастурининг бажарилиши, шунингдек, хусусийлаштириш жараёнларига ҳорижий инвестицияларни жалб этиш юзасидан ишларнинг етарли эмаслигига, келгусида давлат активларини сотиш топшириқларини таъминлашга қаратилди ҳамда уларнинг зиммасига Дастур параметрларининг бажарилишини таъминлаш учун қўшимча чора-тадбирлар қўриш юкланди.

Мажлисида аҳолини иш билан таъминлаш ва уларнинг даромадларини оширишнинг муҳим йўналиши сифатида шахсий ёрдамчи хўжаликларда, деҳқон ва фермер хўжаликларда қорамоллар боқиш ва уларнинг бош сонини қўлайитириш учун зарур шарт-шaroитлар яратиш бўйича ҳукумат томонидан қўрилатган чора-тадбирларга алоҳида эътибор қаратилди. Ушбу масала кун тартибига Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов ташаббуси билан киритилган.

Ривожланишга тўқсқиллик қилаётган муаммолар, шунингдек, қорвачилик маҳсулотлари етиштиришга иқтисослашган фермер хўжалиқларини янада рағбатлантиришга доир тақлифлар тўғрисида Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари В.Ғолишев ҳамда Ўзбекистон фермер хўжалиқлари уюшмаси раиси С.Қобилов сўзга чиқдилар.

Чорва моллари ўстириб, бутун мамлакат аҳолиси фойдаланадиган қорвачилик маҳсулотлари етиштириб, ўз фаолиятдан даромад олаётган деҳқонлар ва уларнинг оила аъзоларини иш билан таъминлаган деб ҳисоблаш учун барча асослар бор. Қолаверса, бандликнинг ушбу омили энг кам сармоя талаб қилади. Уларни иқтисодий жараёнларга тўлақонли жалб этиш учун бундай субъектлар фаолият кўрсатишининг юридик жиҳатларини ҳал қилиш — қорвачилик маҳсулотларини етиштириш ва сотиш юзасидан шартномалар тузилишини таъминлаш зарур. Хизмат кўрсатувчи инфраструктура шакллантириш вазифаси ҳам муҳимдир. Тегишли вазирликлар ва идораларга амалдаги қонун ҳужжатларига, шунингдек, аҳоли бандлигини ҳисобга олиш методикасига ҳам зарур ўзгариштиришлар киратиш юзасидан тақлифлар тайёрлаш топширилди.

"Ўзметасабзавотузумасаноат" уюшмаси раиси М.Худоберова, "Ўзғўштасаноат" уюшмаси раиси М.Холов, Жиззах вилояти ҳокимининг ўринбосари Б.Тўраев, Қашқадарё вилояти ҳокимининг ўринбосари Ш.Назаровнинг чиқишларида қорвачилик маҳсулотлари етиштирувчи деҳқон ва фермер хўжалиқларини шрот ва шелуха билан таъминлаш масалаларига, ушбу соҳада шартномавий интизомни мустаҳкамлаш ҳақида сўз борди. Шунингдек, тармоқ тизимига кирувчи қорвачилик хўжалиқлари самарадорлигининг пастлигига, маҳсулотлар таннарининг ўсиб бораётганига, ишлаб чиқарувчилар ва қайта ишловчилар иштирокида кооперативлаштирилган тузилмаларни ташкил этиш бўйича қўрилатган чора-тадбирларга, вилоятлар ва туманлар ҳокимликларининг қишлоқ аҳолисини иш билан таъминлашнинг муҳим омили сифатида қорвачилик билан шуғулланувчи деҳқон хўжалиқлари сонини қўлайитириш учун зарур шарт-шaroитлар яратиш борасидаги масъулиятга эътибор қаратилди.

Ушбу долзарб масалалар муҳокамаси якунида 2006-2010 йилларда республика шахсий ёрдамчи, фермер ва деҳқон хўжалиқларида чорва моллари, биринчи навбатда қорамоллар бош сонини қўлайитириш рағбатлантириш дастурини тайёрлаш бўйича ишчи гуруҳ тузишга қарор қилинди.

Кун тартибдаги охирги масала — Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Банклардаги депозит ҳисобварақларидан нақд пул тўловларини узлуқсиз таъминлаш қарорлари тўғрисида" 2005 йил 5 августдаги қарорини бажариш юзасидан қўрилатган чора-тадбирлар ҳақида Ўзбекистон Республикаси Марказий банки раиси Ф.Муллажоновнинг ахбороти тингланган.

Президент қарорига қўрсатилган чора-тадбирларнинг амалга оширилиши натижасида 2005 йилнинг август-сентябрь ойлари мобайнида нақд пул тушуми олдинги ойларга нисбатан 25 фоиздан зиёд, шу жумладан, саводдан тушум — 28 фоизга кўпайди. Жорий йилнинг январь-сентябрь ойларида тижорат банкларидан аҳоли омонатлари ҳажми 21,3 фоизга ошди.

"Ишонч телефонлари" ўрнатилган ва маҳсул дастурлар ишлаб чиқилган. Улар тушаётган шикоятларни дарҳол қайд этиш ва умумлаштириш имконини бермоқда. Ушбу шикоятлар бўйича зудлик билан чора-тадбирлар қўрилмақда. Натижада шикоят ва аризалар сони кескин қисқарди.

Мажлисида муҳокама этилган масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилинди.

САМАРАЛИ МУЛОҚОТ

Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университетидан Ўзбекистон "Адолат" социал-демократик партияси фаоллари ва олийгоҳ талабалари ўртасида давра суҳбати бўлиб ўтди.

Йигилишни университет проректори Муроб Турдиев кириш сўзи билан очиб, ушбу давра суҳбати мақсад ёшлар ўртасида партиянинг мақсад ва вазифаларини тарғиб қилиш эканлигини таъкидлади. Шундан сўнг сўзга чиққан Олий Мажлис Қонунчилик палатаси Ўзбекистон "Адолат" СДП фракцияси раҳбари Дилором Тошмухамедова талабаларга партиянинг бошқа партиялардан фарқи, ўз олдига қўйган мақсади ва бугунги кундаги фаолияти тўғрисида батафсил сўзлаб берди.

Йигилишда, шунингдек, сўнгги пайтларда фракция томонидан ишлаб чиқилган қонун лойиҳалари хусусида ҳам атрафлича сўз юритилди. Жумладан, "Нодавлат, нотижорат ташкилотлар фа-

олиятининг қафолатлари тўғрисида"ги, "Ташқи меҳнат миграцияси тўғрисида"ги қонун лойиҳаларининг ишлаб чиқиш жараёни ҳақида иштирокчилар батафсил маълумотга эга бўлдилар.

Тадбир қизиқарли баҳс-мунозараларга бой тарзда ўтиб, талабалар уларнинг қизиқтирган барча саволларига жавоб олишди.

Музаффар АБДУШУКУРОВ
"Адолат" мухбири

Пахта — 2005

ПАРТИЯДОШЛАР ҲИССАСИ

Қашқадарё вилояти деҳқонлари 167 минг гектар пахта майдонидан давлатга 430 минг тоннадан ортиқ хомаш ётказиб бериб, пахта тайёрлаш бўйича шартнома мажбуриятини 25 иш кунидан бажаришди. Барча ҳосил биринчи навага қабул қилинди. Фермерлар ҳиссаси етиштирилган ҳосилнинг 85 фоизини ташкил этди. Воҳа иқлимига мос гўза навлари тўғри танланганлиги, барча агротехник тадбирлар ўз вақтида сифатли ўтказилганлиги муваффақият гарови бўлди. Бу йил давлатда пахтачиликнинг ўзидан 60 миллиард сўм даромад олиш кутулкида.

Айни кунларда воҳада пахта йиғим-терими авжида. Ялпи хирмон салмоғини 500 минг тоннага етказиш ниятида миришкорлар суръатини сира бўлаштиргани йўқ. Айнисқа, кўнлик теримда Қасби тумани деҳқонлари етакчилиги қилишмоқда. Бунинг билан далаларида бўлганлигидан янада яққолроқ ҳис этдик.

— Туманимизда пахтакорлари 64 минг тонна "оқ олтин" етиштириб, вилоятда биринчи бўлиб йиллик шартномани удалади, — дейди "Адолат" СДП туман Кенгаши биринчи котиби Норкул Очилов. — Ҳозиргача бу кўрсаткич 70 минг тоннадан ошди. Албатта, туман ҳокимлигининг йиғим-теримини уюшқоқлик билан ўтказиш юзасидан аниқ тадбирлар режасини ўз вақтида ишлаб чиққанлиги ҳар жиҳатдан қўл келди. Энг аввало, теримчилар учун 93 та дала шийпониди қўлай шaroит яратиш беришга эътиборни

қаратдик. Терим илғорларини рағбатлантириш орқали юқори ҳосилдорликка эришилди.

Дарҳақиқат, туманда ўз умрини дала билан боғлаган, ерга меҳр қўйган деҳқонлар кўпчилигини ташкил этади. Шароф Рашидов номи ширкат хўжалигининг бош пудратчиси Бўрон Жумаев ҳар гектардан 44 центнердан хирмон кўтарди. Ғолиб Фармонов бошчилик қилаётган оилавий пудратчилар 51 гектар майдонга экилган пахтанинг ҳаммасини биринчи навага топшириб, йиллик режани 150 фоизга бахарди.

Туманимизда ялпи хирмон салмоғини 90 минг тоннага етказиш учун сафарбарлик эълон қилинган. Фаолларимиз дала шийпонларида, маҳаллаларда, ўқув юртларида учрашувлар ташкил этиб, фуқароларга партиянинг низоми ва дастурини кенг тарғиб этишяпти. Шу тўғрйли кейинги вақтда партиямизга аъзо

Комил САХАТОВ,
"Адолат" мухбири

(Давоми. Боши 1-бетда)

Очиғи, айрим мансабдор шахслар ўз манфаатини давлат ва жамият манфаатидан устун қўйиб, ислохотларимизнинг жадаллашувига ҳалакат бермоқда, фуқароларнинг қонунларга бўлган ишончига путур етказмоқда.

Хоразм вилояти Хива туманидаги Р. Мадаминов номи ширкат хўжалиги неғизига фермер хўжалиқлари ташкил этилишида фуқаро Р. Шарипова тендер танловига ғолиб чиқиб, 1,9 гектар ер майдонига эга бўлган. Шунга қарамадан туман ер ресурслари ва давлат кадастри бўлими бошлиғи Й. Алланазаров белгиланган экин майдонини ажратиб бериш, узоқ муддатли ижара шартномасини тузиш ва рўйхатдан ўтказиш масалаларини қонуний ҳал этмаган. Вилоят прокуратураси томонидан мазкур масала атрофлича ўрганиб чиқилиб, Й. Алланазаров интизомий жавобгарликка тортилди. Фермерга ер майдони ажратиб берилди.

Иқтисодиёт таянчи бўлган Давлат солиқ идоралари масъул ходимларининг тадбиркорлик ривожига тўсиқ бўлаётган турли ноқонуний хатти-ҳаракатларга қўл уратгани ҳам ачинарли ҳол. Минг афсуски, фаолиятини текширмаслик, молиявий жарималар қўлламаслик учун таъмағирлик йўли билан пора олиш ёки тадбиркорлик субъектларни ишига ноқонуний аралашши ҳолатлари учраб турибди. Масалан, Янгйўл туман Давлат солиқ инспекцияси бошлиғи Р. Шодиев, бўлим бошлиғи Х. Ҳўжамуродов, Қибрай туман Давлат солиқ инспекцияси бўлими бошлиғи Р. Ахромовлар тадбиркорлардан пора олаётганларида қўлга тушган. Тошкент

шаҳар Учтепа туман ДСИ ходими Р. Ходжиқоновнинг жиноий хатти-ҳаракатлари ҳаммасидан ошиб тушди. У бир неча йиллар мобайнида "Карвон бозори"да савдо қилувчи хусусий тадбиркор Х. Мухидиновнинг солиқ пуллари тегишли тартибда банкка топ-

қодир Тўлаганов "Indoko Remedies Limited" фирмаси вакили Алексей Тендан хориждан олиб келинган дори воситаларини экспертизадан ўтказиш ва уларга мувофиқлик сертификатини бериш учун 500 АҚШ долларини олаётганида ушланди.

ТАДБИРКОРГА ТЎСИҚ БЎЛГАН АМАЛДОР

ҳам мансабидан,
ҳам обрўидан айрилади

ширмасдан, ўз гўмашталари билан ўзлаштириб келган. Фаргона шаҳар Давлат солиқ инспекцияси инспектори Э. Темиров эса шаҳардаги "Шакар" хусусий фирмаси раҳбари М. Юсуповдан таъмағирлик йўли билан 400 АҚШ долларини пора тариқасида олаётганида қўлга олинган. Нафс балосига ураган бу масъул мансабдорларга нисбатан тегишли тартибда жаза чоралари қўлланди.

Мамлакатимиз тараққиётида чет эл сармоядорларининг фаолияти муҳим аҳамият касб этмоқда. Шунга қарамай айрим ташкилот ва муассаса раҳбарлари улар фаолиятига тўсқинлик қилишяпти. Соғлиқни сақлаш вазирлиги Дори воситалари ва тиббий техника сифатини назорат қилиш Бош бошқармаси бошлиғи Абду-

Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликнинг рағбат топишида банк муассасалари муҳим ўрин тутди. Айнисқа, улар орқали кичик бизнес субъектлари ва фермер хўжалиқларини ривожлантириш мақсадида имтиёзли кредитлар ажратилаётгани қўл келаяпти. Бироқ...

"Халқ банки"нинг Шофиркон ҳамда Қорақўл туман филиаллари бошқарувчилари Д. Саломов ва Г. Панжиев кичик бизнесни ривожлантириш учун ажратилган 4,18 миллион сўмлик кредит маблағларини ўзлаштирган. Шунингдек, "Галла банк"нинг Бекобод тумани филиали мутасаддилари қалбаки ҳужжатлар асосида 25 миллион сўм кредит маблағларини талон-торож қилишган. Айни пайтда мамлакат миқёси-

Вилоят Кенгашида

19 октябрь кунин Термиз тиббиёт коллежининг фаоллар залида Ўзбекистон "Адолат" социал-демократик партияси Сурхондарё вилоят Кенгашининг II Пленуми бўлиб ўтди. Пленумда партия Сийёсий Кенгаши котиби Равшан Хайдаров, Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутаты Собиржон Турсунов ҳамда партия фаоллари ва етакчилари иштирок этишди.

ТАНҚИДДАН ХУЛОСА ЧИҚАРИБ...

Пленумда Ўзбекистон "Адолат" СДП Сийёсий Кенгаши IV пленуми қарорларининг бажарилиши юзасидан вилоят партия Кенгашининг навбатдаги вазифалари тўғрисида Сийёсий Кенгаш котиби Равшан Хайдаровнинг маърузаси тингланди. Нотиқ ўз маърузасида партиянинг ҳозирги долзарб паллада мамлакатимизда олиб борилаётган ислохотларнинг жадаллашуви йўлидаги саъй-ҳаракатлари, тутган ўрни, мавқеи ҳақида сўз юритди. Шу билан бирга, бу борада вилоят партия Кенгаши фаолияти талаб даражасида эмаслиги, партия билан омма ўртасида узвий алоқа ўрнатилмаганлиги, ҳатто айрим туманларда ханузгача етарли даражада бошланғич ташкилотлар тузилмаганини танқид қилиб ўтди.

Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутаты Собиржон Турсун "Адолат" социал-демократик партияси фракцияси томонидан қонун лойиҳаларини ишлаб чиқишда қатор ибратли тақлифлар киритилганлиги ва бу депутатлар томонидан илқ кўтиб олинганлиги хусусида сўзларкан, бу борада сурхондарёлик партиядошларни қизгин мунозараларга қорлади.

Тадбир иштирокчилари вилоят партия Кенгаши фаолияти тўғрисида ўзларининг танқидий фикр-мулоҳазаларини билдиришди.

Пленумда ташкилий масала кўрилди. Ҳасан Қўзиев ҳамда Ҳайит Тўраев вилоят партия Кенгаши биринчи ва иккинчи котиблари лавозимидан озод этилди. Шохида Жумаева вилоят партия Кенгашининг биринчи котиби, Абдураҳмон Хайридинов эса иккинчи котиби этиб сайланди.

Турсун МАҲМАДАЛИЕВ,
"Адолат" мухбири

Партия кўзгуси

ҲАМ ТАШАББУСКОР, ҲАМ ТАШКИЛОТЧИ

Тошкент шаҳри. "Адолат" СДП Мирзо Улуғбек туман Кенгаши саъй-ҳаракати билан тумандаги 121-мактабда Давлат тили байрамига бағишланган "Тил — дил ойинаси" мавзусида байрам тадбири бўлиб ўтди. Унда тилимизнинг ўтмиши ва бугунига бағишланган маърузалар тингланди. Байрам якунида ўқувчилар шоирларнинг ўзбек тили ҳақидаги шеърларини ижро этишди.

"Адолат" СДП Яккасарой туман Кенгаши ташаббуси билан тумандаги 26- ва 100-мактабларда Давлат тили байрамига бағишланган тадбирлар ўтказилди. Кўтаринки руҳда ўтказилган ушбу тадбирларда ўқувчилар ўз байрам дастурлари билан қатнашдилар.

"Адолат" СДП Собир Раҳимов туман Кенгаши ва "Қамолот" ёшлар ижтимоий ҳаракати билан ҳамкорликда давра суҳбати ташкил қилинди. "Ўз ҳуқуқингизни биласизми?" деган мавзусида ўтказилган тадбирда "Сўзсаноатмаш" ЖХ, "Аргерат" ОАЖ, "Ешлик" ОАЖ ишчи-хизматчилари иштирок этди. Туман ҳуқуқ-тартибот идоралари ходимлари йиғилганларнинг барча саволларига жавоб қайтардилар.

Самарқанд. Қўшаробот туманидаги замонавий спорт мажмуасида "Соғлом авлод — келажакимиз" шиори остида миллий кураш бўйича мусобақа бўлиб ўтди. "Адолат" СДП Кенгаши ташаббуси билан ташкил этилган мусобақада 120 нафар ёш полковлар ғолиблик учун кураш олиб боришди. Тадбир сўнггида беллашув ғолибларига туман "Қамолот" ёшлар ижтимоий ҳаракати, "Маҳалла" жамғармаси, Болалар спортини ривожлантириш жамғармаси ҳамда партия туман Кенгаши томонидан таъсис этилган совринлар топширилди.

Хоразм. Вилоят "Адолат" СДП Шовот туман Кенгаши ташаббуси билан тумандаги "Чарм маҳсулотлари" қорхонасида давра суҳбати ўтказилди. Йигилишда туман партия Кенгаши иккинчи котиби Ўғилжон Вапаева сўзга чиқиб, партия Низоми ва Дастури, бугунги кундаги фаолияти тўғрисида йиғилганларга сўзлаб берди. Қизгин баҳс-мунозаралар билан ўтган тадбирда бошланғич партия ташкилоти тузилиб, 20 киши аъзоликка қабул қилинди.

(Ўз мухбиримиз)

да пахтакорларнинг заҳматли меҳнати эвазига етиштирилган пахта хомашёсини ёғин-соқини кунларга қолдирмасдан йиғиштириб олиш муҳим эканлиги барчага аён. Ана шундай бир пайтда "Пахта банк"нинг Қўшқўбир туман филиали бошқарувчиси О. Саломов ва кредит бўлими бошлиғи Ф. Раззоқов етиштирилган пахта учун молиялаштирилган 1 миллиард 68,8 миллион сўм маблағнинг етказиб берилишини сабабсиз орқага суриб келган. "Ўзтадбиркорбанк"нинг Қорақалпоғистон бўлими бошқарувчиси М. Муяйдинов эса "Жасовит" фирмаси раҳбари С. Қўлимуродов билан 2004 йил 27 майда шартнома тузиб, бир йил муддат ичида 10 миллион сўм кредит бериш мажбуриятини олган. Лекин фирма ҳисоб-рақамига бор-йўғи 5 миллион сўм ўтказиб берилиб, қолганини ўз шахсий манфаатлари йўлида ўзлаштирган...

САФДОШЛАР ИБРАТИ

Бўка туманидаги «Хукоят» номли фермер хўжалиги аъзолари туманда биринчи-лардан бўлиб давлатга пахта сотиш режасини утди-лашди. Ҳар гектар ердан 33 центнердан ҳосил кўтарилди.

— Ютуқларимиз ўз-ўзи-дан кўлга киритилмади, — дейди фермер хўжалиги раҳбари Акрамжон Шарипов. — Аввало, ишни агро-техник қоидалар асосида ташкил этдик, қолаверса, деҳқонларимизнинг моддий манфаатдорлигини оши-ришга катта эътибор қарат-дик. Ишчиларимиз яратиб берилган шарт-шароит ва қўлайликлардан кўнгли тўқ. Шунинг учун ерга меҳрини бериб меҳнат қилишди. Ҳамма маҳсулотларнинг дав-латга сотиш режасини ор-тиги билан бажардик.

Кези келганда таъкидлаш жоиз: туманда пахта йиғим-

терим мавсумини кўнгилда-гидек ўтказишда «Адолат» социал-демократик партия-си фаоллари ҳам муносиб улуш қўшишмоқда. Мўта-бархон Холиқова етакчили-гидаги партиядошлар дала шийпонларида, пахтазор-ларда бўлиб, миришкорлар билан учрашувлар ўткази-шяпти. Бу эса партия сафи-нинг кенгайишига сабаб бўлмоқда.

Б. РАХМАТОВ

Сўраган эдингиз

МЕРОС ВА ВОРИСЛИК ҲУҚУҚИ

Қайнотамнинг вафотидан сўнг қайноғаларим ўрта-сида мерос бўйича ўзаро жанжал бошланиб кетди. Турмуш ўртоғим оилада кичик ўғил бўлганлиги са-бабли қайнотам оғзаки равишда ҳовли-жойни бизга мерос қолдирган эди. Аммо судда бу ҳолат инобатга олинмапти. Сизлардан илтимос, мерос ва воришлик ҳуқуқи ҳақида маълумот берсангиз?

К.Алимов, Хоразм вилояти, Богот тумани

Ўзбекистон Республикаси «Фуқаролик кодекси»нинг 1112-моддасида мерос ва воришлик масалаларининг амалга оширилиши белгилаб берилган.

Фуқаро ўзига тегишли барча мол-мулкни ҳаётлик даврида ўз хоҳиш-иродасига кўра, қонун бўйича меросхўр-лар доирасига кирувчи жис-моний ёки юридик шахслар-га, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларига ёки давлат фойдасига ўтказишни васият қилиши мумкин. Васиятнома шахсан васият қилувчи томонидан тузилади. Вақил томонидан васиятно-ма тузилишига йўл қўйилмай-ди. Мерос олиш фақат нота-риал идоралар томонидан тасдиқланган ҳолда амалга оширилади.

Воришлик васият асосида бўлмаса ёки бутун мерос-мулк тақдирини васият билан белгиланмаган бўлса, у ҳолда қонун бўйича воришлик қилиш ҳуқуқи вужудга кела-ди. Қонун бўйича воришлик-да фарзандликка олган шахс ва унинг авлодлари бир та-рафдан, фарзандликка олин-ган шахс ва унинг қарибдош-лари иккинчи тарафдан, ту-ғилган қарибдошларга тенг-лаштирилади.

«Фуқаролик кодекси»да қонун бўйича воришлар на-батма-набат воришликка ча-қирилиши кўрсатилган. Ме-рос қолдирувчининг фарзанд-лари, шу жумладан, фарзанд-ликка олинган болалари, эри, хотини ва ота-онаси тенг улушларда қонун бўйича би-

ринчи навбатдаги воришлик ҳуқуқи эга бўлишлари бел-гиланган. Шунингдек, мерос қолдирувчининг вафотидан кейин туғилган болалари ҳам воришлар жумласига қиради. Агар қонун бўйича бирин-чи навбатдаги воришлар бўлмаса, у ҳолда иккинчи навбатдаги воришлар мерос олиш ҳуқуқи эга бўлади. Булар жумласига мерос қол-дирувчининг туғилган ака-укалари ва опа-сингиллари шунингдек, унинг ҳам ота, ҳам она томонидан бособи ва бувиси тенг улушларда иккинчи навбатдаги воришлар таркибига киритилди.

Агар иккинчи навбатдаги воришлар ҳам бўлмаса, у ҳолда ўзини навбатдаги во-ришлар мерос олишга чақи-рилади. Улар мерос қолди-рувчининг тенг улушдаги во-ришлари ҳисобланади.

Мерос фуқаронинг ўлими ёки унинг суд томонидан ва-фот этган, деб эълон қили-ниши оқибатида очилади ва мерос қолдирувчининг охи-риги доимий яшаб турган жойи ҳисобланади. Агар мерос қолдирувчининг охириги яшаб турган жойи номаълум бўлса, мерос мулк ёки унинг асо-сий қисми турган жой, қўмас мулк бўлмаган тақдирда қўяр мулкнинг асосий қисми турган жой мерос очилган жой деб ҳисобланади.

А.КАЗАКОВ, Фуқаролик ишлари бўйича Наманган вилояти судининг судьяси

Стандартлаштириш, метрология ҳамда маҳсулотлар ва хизматларни сертификатлаштириш тизимини янада та-комиллаштириш, унинг замонавий халқаро меъёрларга мувофиқлигини таъминлаш бугунги куннинг муҳим тала-бидир. Халқаро стандартлардан фойдаланиш асосида маҳкаматимизда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларнинг рақобатбардорлигини ошириш эса Ўзбекистоннинг жа-ҳондаги обрўйини янада юксалтиради.

Айни шу мақсад ва вази-фалардан қилиб чиққан ҳолда Қорақалпоғистон си-нов ва сертификатлаштириш маркази товар-маҳсулотлар сифатлигини таъминлаш борасида мўайян ишларни амалга ошириб келмоқда.

Марказ томонидан шу йилнинг 9 ойи мобайнида 516 та мувофиқлик сертифи-кати расмийлаштирилди. Шу жумладан, хорижий давлат-ларнинг 155 та сертификати тан олинди. Қувонарлики, республика ҳудудиди ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар учун 168 та мувофиқлик сер-тификати берилди.

Қўриб турибдики, иш-лаб чиқариш корхоналари, тадбиркорлар сони тобора ортиб бормоқда. Истеъмол товарлари, трикотаж ва ти-кувчилик маҳсулотлари иш-лаб чиқариш жадал ривож-

ISO 9000 ХАЛҚАРО СТАНДАРТЛАР

сифат тизимини жорий этиади

ланиб бораётир. «Жамилова А.», «Райхаз инвест Т.Т.», «PAN DIAZMA», «Мая-95» каби ху-сусий тадбиркорлик субъект-лари, «Сардор-2000», «Хур-лиман-ЕКМ», «Сельбизнес-проект» корхоналари респу-блика иқтисодиётини ривож-лантиришда ўз ҳиссаларини қўшиб келмоқда.

Утган даврда хизмат кўрсатиш режаси 122 фой-за бажарилиб, сертификат-лаштирилган маҳсулотлар

(Давом. Боши 1-бетда)

Яратганга шукрлар бўлинки, ўзбек тилининг камситилишига республика-миз раҳбарининг фидойили-ги, халқимизнинг собиққада-лиги туфайли барҳам берил-ди. Ўзбек тили ўз қадрини тоғди — «Давлат тили тўғри-сида»ги қонун қабул қилин-ди. Бу қонун ўн олти йил-дирки ижтимоий, иқтисодий, сиёсий, маънавий ҳаётимиз-

кураётган мамлакатимизнинг энг муҳим ҳуқуқий ҳужжат-ларидан бири ҳисобланади. Мазкур қонун туфайли на-фақат ўзбек тилини, балки Ўзбекистонда истиқомат қилаётган барча миллатлар-нинг тилларини янада ри-вожлантириш имкониятлари яратилди.

Таъкидлаб ўтиш жоизки, кейинги пайтларда қонундан четга чиқиш ҳоллари ҳам кўзга ташланиб қолаётир.

МИЛЛАТ КЎЗГУСИ

нинг барча соҳаларида амал қилмоқда. Шўро тузуми ўрни-да пайдо бўлган мустақил дав-латлар орасида Ўзбекистон биринчи бўлиб қабул қилган «Давлат тили тўғрисида»ги қонун билан ҳар қанча гуру-лансак арзийди. Зотан, ўзбек тили ижтимоий ҳаётнинг ҳамма соҳаларида ўзининг имкониятларини тўлалигича намоён этмоқда. Барча идо-ра, ташкилот, муассасаларда иш юритишни босқичма-бос-қич ўзбек тилида олиб бо-ришга ўтказилиши соҳа мута-хассисларига ҳам бир қанча қўлайликлар яратмоқда.

«Давлат тили тўғрисида»-ги қонун демократик ҳамяят

Ўзбек тилидаги «ҳалол», «ёнбош», «чала», «танбеҳ», «дакки», «ғирром», «кураш» каби сўзлар дунёнинг тур-ли китъаларида баралла ян-гирётган, бир пайтда айрим идора ва ташкилотлар иш фаолиятида ҳамон рус тили-дан воз кеча олмаётганла-рининг гувоҳи бўлмоқдамиз.

Ўз она тилидан ўзга тили-ни ўрганиш, ўзлаштириш айб эмас. Ҳар қандай хори-жий тилини ўрганиш жараёни ўз она тилимиз заминиди рўй беришини ёддан чиқар-маслигимиз зарур.

Тарихга назар ташласак, унда халқимизнинг асрлар оша яшаб келаётган қадри-

ятлари, урф-одатлари ва ру-ҳияти ўз ифодасини тоғпа-нини кўрамиз, у бизга аж-додларимиз томонидан қол-дирилган бебаҳо бойлик экан-ининг шохиди бўламиз. Ду-нённинг ўнлаб мамлакатлари-даги фуқаролар ҳурматлаёт-ган, ўрганаётган жонажон ўзбек тилимиз чинданам гўзал ва жозибалидир. Жа-ҳон ҳамжамияти халқимиз-нинг маънавияти ва мадания-ти, тарихи, урф-одатлари,

дан бери ўтган ўн олти йил қисқа муддат эмас. Аммо, ўн олти йил ичида ўзбек тилининг мавжуд имконият-лари, унинг сержиллиги-дан фойдаланиш бўйича амалга оширган ишлари-миздан кўра, ҳали қилини-ши лозим бўлган юмушлар-имиз кўп. Шунинг учун, истиқлолимиз яратган им-кониятлардан унумли фой-даланиб, давлат тили нуфу-зини ошириш ҳар биримиз-

нинг вазифамиздир.

Мухтарам Президентимиз «Ўзбекистон буюк келажак сари» асарига таъкидлан-ларидек, халқнинг миллий маданияти ва ўзига хосли-гини ифода этувчи восита бўлиши ўзбек тилини ри-вожлантириш, бу тилнинг давлат мақомини изчил ва тўлиқ рўйга чиқариш ўзи-ни ўзбек халқининг фарзан-диман, дегувчи ҳар бир ин-соннинг муқаддас бурчидир.

Шавкат ЁҚУБОВ, Тошкент автомобиль ва йўллар қасб-хўнара коллежи «Маънавият ва маърифат» бўлими ходими

Қарор ва ижро

ҲАҚИНИ ТЎЛАНГУ, ХОТИРЖАМ ЯШАНГ

Вазирлар Маҳкамасининг «Электр энергиясидан фой-даланганлик учун ҳисоб-китоб қилиш механизмининг туб-дан тақомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қаро-ри ижросини таъминлаш юзасидан вилоятимизда муайян ишлар амалга ошириб келинаётир.

Жорий йилда корхонамиз томонидан электр энергия-сидан ноконуний фойдаланишнинг олдинчи олиш мақса-дида 3829 дан ортиқ замонавий электрон ўлчашчилар ўрна-тилди. Натижада электр энергиясининг беҳуда сарф бўли-ши, ўғринча тармоққа уланлишларга барҳам берилди. Ушбу йўналишдаги ишлар жадаллик билан давом эттириляпти. Чунки барча корхона, ташкилот ва муассасаларга, аҳоли хонадонларига ўлчашчилар ўрнатилишига эришилса, де-биторлик қарзларини тугатиш имконияти юзага келади. Афсуски, айни пайтда ҳам бундай қарздорлик мавжуд. Жумладан, жорий йилнинг октябр ҳолатига кўра, акция-дорлик жамиятимиздан қарздор корхона ва ташкилотлар ҳамда аҳолининг қарзи 117904,3 минг сўмни ташкил эта-ди.

Айтиш лозимки, дебитор қарздорлигини бартараф этиш мақсадида тегишли ташкилотлар билан биргаликда бир қатор чора-тадбирлар кўрилмоқда. Хусусан, Кимё заводи, «Ўзғўштасано» бирилмаси, Каттақўрғон «Сувоқова» кор-хонаси, троллейбус бошқармаси билан ҳамкорлик ишла-ри ўз натижаларини бермоқда. Электр энергиясининг бе-ҳуда сарфлалиши, исрофгарчиликларнинг олди олинмоқ-да. Бу, ўз навбатида, ушбу корхоналар маблағларининг бир қадар иқтисод қилинишига сабаб бўлаётир.

Толиб РИСКУЛОВ, Самарқанд вилояти «Электр тармоқлари» очик акциядорлик жамияти раиси

Самара

СУРХОН ЗАМИНИНИНГ САХОВАТИ

Сурхондарёликларнинг меҳнатсеварлиги туфайли воҳа замини кундан-кунга кўркamlлашиб, чирой очиб бормоқда. Мустақиллик йил-ларида вилоятда кўпгина ма-даний-маърифий иншоот-лар, савдо ва ишлаб чиқар-иш корхоналари қад рост-лади, қадимий обидалар таъ-мирланди.

Яқинда хизмат сафари билан вилоятнинг Сарисий туманида бўлиб, фаровон-лик йўлида амалга ошири-лаётган ишлар билан қизиқ-дик.

— Ер тилини билган деҳ-қон меҳнатидан барака то-

лади, — дейди туман хоки-ми Парда Мадиев биз би-лан суҳбатда. — Туманимиз захматкашлари ишининг кўзи-ни биладиган миришкорлар. Шунинг учун беш йилдан бери давлатга пилла, галла, пахта сотиш режасини би-ринчилар қаторида бажариб келаямиз. Айни пайтда қишлоқ хўжалик маҳсулот-ларини етиштириш билан бирга, уларни қайта ишлай-диган корхоналар сонини кўпайтиришга, қишлоқлари-мизга замонавий техноло-гияларни олиб киришга ҳам астойдил ҳаракат қилаямиз. Чунки ана шундагина, туман-

нимиз аҳолиси учун янги иш ўринларини очиш имкони кенгайди.

Дарҳақиқат, мамлакатим-изда амалга оширилаётган ислохотлар самараси олис қишлоқларда ҳам бўй кўрсатаётгани кувонарли хол. Тумандаги Хидиров номи ширкат хўжалигида 16 минг аҳоли истиқомат қилади. Ҳамжиҳатликда қилинган меҳнат натижаси-да хўжалик ўтган йили 63 миллион 606 минг сўм со-фармад олди. Шунинг 20 миллион сўми хўжалик аъзоларига дивиденд сифа-тида берилди, қишлоқ

хўжалиги техникалари сотиб олинди.

— Ҳамжиҳатлик бор жой-да ҳосилнинг чўғи баланд бўлади — дейди хўжалик раҳбари Абдувоҳид Тошов. — Кечани кеча, кундузги кундуз демай қилинган меҳнат туфайли давлатга 1978 тонна галла сотдик. Пахтачилик ҳам хўжали-гимиз туманда илгорлардан. Ҳозир далаларимизда иш қизғин тус олган. Энг му-ҳими, деҳқонларнинг амал-га оширилаётган ислохот-лардан кўнгли тўқ.

Маҳмадали ТУРСУНОВ

Маҳсулотга қафолат

ги барча мавжуд тарозилар-ни амалдаги меъёрларга мос келишини таъминлаш мақса-дида қўриқдан ўтказди. Газ, электр, иссиқлик ва сув ўлчаш асбоблари бўйича мо-ниторинг ташкил этилди. Ав-томатизация ва ёнгиш-мой та-роқатиш, алмаштириш ва газ шохобчаларидаги ўлчов ас-бобларининг техник ҳолати ва таъминлиниши ўрганиб чиқилди.

Деҳқон бозорларидаги ўлчов воситалари эса тузил-ган шартномалар асосида қўйилмоқда. Умуман, шу давр мобайнида 10985 дон а ўлчаш воситаси давлат стан-дарти қўриқидан ўтказилди. Шунингдек, корхоналарга янги электрон элктрон ҳисоб-лағичларни ўрнатиш тавсия қилинапти.

Чингиз ХУДОЙБЕРГЕНОВ, Қорақалпоғистон синов ва сертификатлаштириш маркази директори, Давур ЖОЗИЛОВ, «Адолат» муҳбири

ЗИЛЗИЛА ОҚИБАТЛАРИ БАРТАРАФ ЭТИЛМОҚДА

Покистонда табиий офат оқибатларини бартараф этиш ишлари давом этмоқда. Кенг миқёсли кўтарув ишларига Покистон ҳарбий ҳоқа кучлари, армиянинг бошқа бўлинма-лари жалб этилган. Уларга хорижий мамлакатлардан келган кўтарувчилар ва маҳаллий кўнгилчилар ёрдамлашмоқда.

Хабар қилинганидек, 8 октябрь куни мамлакатда Рихтер ўлчови бўйича 7,6 балли зилзила содир бўлган эди. Маълумотларга кўра, хозирга келиб фожиа ту-файли ҳаётдан қўз юмган-лар сони 40 минг кишига етган. Юз мингдан ортиқ одам жароҳатланган, 4 мил-лионга яқин аҳоли эса бош-панасиз қолган. Ҳалок бўлганлар орасида болалар кўпчи-лики ташкил қилади.

Мамлакат шимолидаги тоғли ҳудудлар ҳам табиий офат-дан жиддий зарар кўрди. Хозирда тоғликларга ёрдам кўрса-тиш ишлари нийҳоятда қийин кечмоқда. Йўллар зилзила оқибатида бўзилиб кетган, тозаланганлари эса кўчиқлар оқибатида яна тўсилиб қолмоқда. Бу ҳудудда вертолётдан бошқа транспортларни ишга солиш имкони йўқ.

Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилоти табиий офат содир бўлган ҳудудларда турли юқумли касалликларнинг тарқа-лиш хавфи катта эканидан хавотирда. Аҳолига тоза ичимлик суви ва озиқ-овқат етиштиряпти, санитария ҳолати тобора ёмонашмоқда. Ташкилот маълумотларига кўра, зилзила ту-файли 26 касалхона бутунлай вайрон бўлган. 600 га яқин шифохонага жиддий зарар етган. Шу боис ташкилот донор мамлакатларга мурожаат қилиб, зудлик билан тоза ичимлик суви, озиқ-овқат, кийим-кечак, дори-дармон ва бошқа тур-даги жўнатилаётган зарурий маҳсулотлар микдорини кўпай-тиришга чақирмоқда. Шунингдек, жароҳатланганларга ёрдам кўрсатаётган тиббий ходимлар сонини ҳам ошириш зарур.

Жаҳон ҳамжамияти Покистонга беғариз ёрдамни аяма-япти. Ўзбекистон ҳам Покистон халқига биринчилардан бўлиб беғариз ва дўстона ёрдам қўлини чўзди. Юртимиз ҳаво кемалари ҳўкуматимиз томонидан ажратилган турли хилдаги озиқ-овқат, кийим-кечак ва бошқа маҳсулотларни мазкур юрт аҳолисига етказиб берди. Шунингдек, Австра-лия, Бирлашган Араб Амириклари, Япония, Россия, Жану-бий Корея, Хиндистон, Канада, Туркия, Эрон, Испания, Са-удия Арабистони ва қатор бошқа давлатлар Покистондаги фожиа оқибатларини бартараф этишга қўмаклашмоқда.

РОМАНО ПРОДИ БОШ ВАЗИРЛИККА ДАЪВОГАР

Италияда амалдаги ҳўкуматга муҳолиф бўлган «Иттифок» сўл коалицияси доирасида сайлов ўтказилди. «Новости» ах-борот агентлиги хабарига қараганда, унда 4 миллионга яқин киши иштирок этган.

Мамлакатда келаси йилнинг баҳорида парламент сайло-ви ўтказилади. Унда галаба қозongan томон эса янги ҳўку-матни шакллантириш ҳўқуқи эга бўлади. «Иттифок» аъзо-лари ўтказган ички сайловдан мақсад эса ўз сафаридан ана шу янги ҳўкуматга раҳ-барлик қиладиган номзодни аниқлашдир.

Таъкидлаш жоизки, коали-ция ичида бош вазир лаво-зимини учун талай даъвогарлар топилди. Ички сайловда ко-алиция таркибиди турли партиялардан 8 нафар нуфуз-ли сиёсатчи кураш олиб бор-ди. Унда соёиб боз вазир, хозирда коалиция раҳбари Романов Проди галаба қозон-ган. У 75 фойз овоз тўплаб, ҳўкумат раҳбарлиги учун ягона номзод этиб сайланди.

Кузатувчиларнинг таъкидлашича, Р. Продининг сайловда катта устунлик билан галаба қозongan боз вазир лаво-зимини эгаллашда унинг имкониятлари юқори эканлигидан далолат бермоқда. Дарҳақиқат, бу фикрни асосли эканини англаш қийин эмас. Чунки бугунги кунда сайловчилар ора-сида «Иттифок» тарафдорлари амалдаги ҳўкумат раҳбари Сильвио Берлусконни етакчилик қилаётган «Озодлик уйи» коалициясига нисбатан 10 фойзга кўпроқдир.

КОНСТИТУЦИЯ МАЪҚУЛЛАНДИ

Ироқда янги конституция лойиҳаси референдумга қўйилди. Натижа эса мамлакат аҳолисининг кўпчилиги боз қомус жорий қилинишига хайрихоҳ эканлигини кўрсатмоқда. Ироқ сайлов қомиссарлиги маълумотларига кўра, референдумда овоз бериш ҳўқуқи эга аҳолининг 61 фойзи иштирок этган.

Ассосан шалар ва қурдлар яшовчи Найнба, Дувал, Ал-Фалужа каби вилоятларда сайловчилар фаоллиги қўзғилган.

Суннийлар истиқомат қилу-чи тўрт вилоятдан иккитасида эса конституцияга қарши кўп овоз берилган. Хусусан, Салох-ад-Дин вилотида 80 фойз, Анбарда 99 фойз сай-ловчи конституцияни маъқул-ламаган. Агар мамлакатдаги 18 вилоятдан утасида боз қомус инкор этилганда референ-дум натижалари бутунлай бе-кор қилиниши мумкин эди.

Референдумни барбод қилиш учун жангарилар томонидан ҳун-резликлар ҳам содир этилди. Оқибатда беш киши қурбон бўлган хабар қилинмоқда. Шундай бўлса-да, референдум кунини сўнгги пайтлардаги энг тинч ўтган кун, дейиш мумкин. Сиёсий тадбир ара-фасида Ироқнинг қўшни давлатлар билан чегара ҳудудлари ёпиб қўйилди. Мамлакатда комендант-лик соати жорий қилиниб, транспорт ҳаракати тўхтатилди. Ҳар бир сайлов участкаси полициячи-лар томонидан қатъи назорат остига олинди.

Энди Ироқ халқи олдида яна бир муҳим сиёсий тадбир — жорий йил 15 декабрга белгиланган пар-ламент сайловини муваффақиятли ўтказиш масъу-лияти турибди.

А. НАЗАРОВ

ҚАЛБИ ОЧИҚ ИНСОННИНГ ЧЕХРАСИ ҲАМ ОЧИҚДИР. Шиллер

**Одатда, мўжизаларни олис юртлардан қиди-
рамыз. Вахонани, ўз юртида ҳам сирли ма-
зиллар бисёр. Ватан бўйлаб сафар қилиш ния-
тида йўлга отлансангиз, сизни гўяда ҳаяжонли
таассуротлар, мўжизалар кутиши шубҳасиз.**

Ўтмишда Хоразмдан жану-
бий Орол бўйларига қадар
чўзилган бепоян ўлкада қалъ-
алар кўп бўлган. Адоқсиз чўл
бағрида қолган бу қалъалар-
нинг маҳаббатли харобалари
ҳамон ақлни лол этади.
Ўтмишда эса улар бир-бири-
дан маълум масофада жой-
лашган, сув ва бошқа ҳаёт
таъминоти бўлган пухта йўлга
қўйилган, шунингдек, ҳайра-
томиз меъморий ечимлар
асосида қурилган қароргоҳ-
лар бўлган. Ҳозирги фан-тех-
ника тараққиёти нуктаи назар-
дан қараганда ҳам шаҳар-
лардан ўзқанда — бепоян чўл
бағрида бундай улкан иншо-
отларни барпо этиш ниҳоят-
да катта ишдир. Биргина Эл-
ликкальа тумани ҳудудида эл-
ликка қалъа бўлганини тасав-
вур қилиб қўлинг. Албатта,
уларнинг ҳар бирида аскар-
лар, ҳозирги ҳарбий атома
билан айтсак, гарнизон тур-
гани шубҳасиз. Демак, кўп
бархаллақли-ю юлгузорлар-
дан иборат бу кенг саҳрода
бир замонлар гажум аҳоли
манзиллари бўлган. Бу қалъ-
алар бир неча минг йиллик
ўтмишга, не-не воқеаларга
гувоҳ!

Улуғ бобомиз Соҳибқирон
Амир Темуригун ўз салтан-
ати шимолий чегараларини
мустақамлаш учун қилган
юртларни тўғридаги ма-
балар кам ўрганган. Соҳи-
бқиронга замондош тарихчи-
ларнинг ёзишларига, 1371 -
1388 йиллар орасида Хораз-
мга беш марта юриш қилин-
ган. Амир Темуригун давлатининг

шимолий чегараси Орол ден-
гизига етганини ҳисобга
олсак, унда Херман Вамбе-
рининг "Бухоро ёхуд Мова-
роуннахр тарихи" китобида-
ги: "Амир Темуригун 1371 йил
бахорида ўз давлатининг ши-
молий чегарасини мустақам-
лашга чиқди", деган маълум

мотда муаллифнинг ҳозирги
Қорақалпоғистон ҳудудини
назарда тутгани ойдинлаша-
ди. Биз сафаримиз давомида
Қорақалпоғистон ҳудудида
буюқ Соҳибқирон номи бил-
лан боғлиқ ўнлаб тарихий
ёдгорлик ва атамаларнинг
борлигидан хабар топдик.
Буларга доир тўпланган,
аниқланган маълумотлар кел-
гусидида тадқиқотларга мав-
зу бўлиши тайин.

Агар Ҳўхайлига йўлингиз
тушса, исталган одам На-
лим-Хонсулуг мақбараси
манзилини айтиб беради. Бу
тепалик чор-атрофдан яққол
қўриқиб туради. Аслида кенг
тепеликдан иборат ҳудудда
катта тепаликнинг борлиги
қизиқ. Унда бир неча минг
йиллик тарих излари сақлан-
ган. Тепаликнинг қоқ ўрта-
сида исломдан аввалги давр-

ларда оташпарастлар қаб-
ристон сифатида ишлатган
минора, унинг тоққаларидан
эса марҳумларнинг суяк-
лари солинган сопол
идишлар топишган. Кейин-
роқ, бу ерда қурилган мас-
жид ва мақбараларнинг ҳам
ўз тарихи бор. Айниқса,
Шамун набийнинг улкан
қабри узоқ-яқиндан келув-
чи нажотлаларнинг зиё-
ратгоҳига айланган. Қабр
устида бир-бирига улашиб
кетган еттига гўмбаздан
иборат кўна мақбара бор.

Аслида гўмбазлар сони
тўққизта бўлган экан. Айни
вақтда эса Шамун набий-
нинг қабри устидаги етти
гўмбазли мақбара таъмир-
талаб. Шўро тузуми даври-
да юртимиздаги зиёратгоҳ-
лар, кўна обидаларни тур-
ли сана ва юбилейлар ба-
хонасида очиб қўриш, қазув
ишларини ўтказиш авж ол-
ган эди. Моҳиятан, бундай
ишлар замирида илм ман-
фаати эмас, балки ҳазина
излаш, ноёб тарихий санъ-
ат асарларини қўлга кири-
тиш ҳамда соғиб марказга
ташиб кетишдек тубан мақ-
сад ётарди. Айтишларча,
ўшанда Шамун набий мақ-
бараси ҳам "тинув" қилин-
ган экан.

Қалъалар, улардаги мақ-
баралар билан боғлиқ ри-
воятлар кўп. Ана шундай
соғ-саломат қолса, ўша йигит-
га тегаман, дейди. Тақдир тух-
фасидан умидвор йигит ишга
киришади. Тез орада баланд
тепалик устида тилсим-қаср
қад ростлайди. Айтишларча,
саройда чиндан ҳам тилсим бор
эмис, яъни белгиланган бир
ғишт сурилса, гўмбаздан сак-
раган кишининг омон қолиши
учун қулай шароит ҳосил
бўларкан. Аммо ривоятга қўра,
энг сўнгги дамба бариб-бир
фожа юз бериб, йигит ҳалок
бўлади... Қасрнинг табиий ра-
вишда ёзда салқин ва қишда
иссиқ гўмбазли икки ошқ мақ-
барасига айланган.

Агар ҳаво тиниқ кунлари шу
жойдан туриб қаралса, 20-25
чақирим узоқликдаги кўна Ҳу-
сан шаҳри қўринади, дейишди
бизга. Тепалик адоғида туриб,
қўлимизни пешонага соябон
қилганча кунботар томонга ти-

Мозийга назар

кидик: олис-олисларда
кўна шаҳар обидалари сар-
бон каби маълум бўлиб қўри-
гандек бўлди. Марказий
Осиёдаги энг баланд, 62 метр-
лик минора шу шаҳарда
экан. Буюқ ватанпарвар, ва-
лий бобомиз Насриддин Куб-
ронинг муборак хоки ҳам
кўна Ҳуригун шаҳрида сокин
топган. Истило даврида
мўғуллар шайх Кубро каро-
матларидан хабардорликлари
боис, шайхга ўзининг 70 на-
фар яқинлари билан шаҳар-
дан чиқиб кетишга ижозат
беришди. Бироқ бутун ша-
ҳар аҳоли шайх Кубро атро-
фида тўпланиб, Ватан мудо-
фасига отланди. Ривоятда
айтилишича, ёғна рубару кел-
ган шайх Кубро этагини бир
силкитганда мўғуллар кўзига
кўм тўлар ва улар жаҳаннам-
га равона бўлар экан. Кекса
шайх бир ҳамла билан бай-
роқдор мўғул қўлидаги ялов-
ни олиб, ерга эгди. Байроқ-
нинг йиқилгани! Катталар ду-
шманнинг енгилгани! Катталар
аммо унинг қўлидаги байроқ-
ни ажратиб ололмайдилар! Яна
айтишларча, кўна Ҳуригун-
да 360 нафар авлиё хоки
ором топган.

Қудратли Хоразмшоҳлар
давлатининг пойтахти, буюқ
саркарда Жалолиддин Ман-
губерди армони бўлган, не-
не тарихий воқеаларга шо-
ҳид кўна Ҳуригун...

Бахтиёр ҲАЙДАРОВ,
Олий ҳарбий божхона
институтини
Маънавият ва маъри-
фат бўлими бошлиғи,
божхона хизмати капитани

НОСИР ҲАЙДАРОВ СУРАТИ

**Меҳринг ҳар сония яқин маърифатга,
Ниғонлар тўймайин васлингга шайдо.
Баҳоринг мўжиза, сиймас таърифига,
Кузинг ҳам тотимли, эй кўна дунё!**

Абдуғани СУЛАЙМОН

ЯНГИ МЕҲМОНХОНА

Термиз шаҳрида "Меридиан" но-
ми уч юлдузли меҳмонхона фойда-
ланишга топширилди. Ўзбекистон
Германия ҳамкорлигидаги "Мери-
диан" қўшма корхонаси томонидан олиб
борилган бунёдкорлик ишларида
турк ва ўзбек қурувчилари иштирок
этишди.

Муҳташам меҳмонхона Европа ша-
ҳарсозлик андозларини ўзида мўжаз-
самлаштирган. У 84 ўринга мўлжал-
ланган бўлиб, 50 та номердан ибор-
ат. 2 та ресторан ва барлар, банкет
заллари, фитнес клуби, сауна, тре-
нажёр зали, массаж ва турли электр-
офизиотерапия хоналари ҳамда 100
ўринли конференция зали меҳмонлар
хизматида.

Этиборга молик томони шунда-
ки, меҳмонхона Сурхондарёда халқ-
ро туризмни ривожлантириш, воҳа
тарихини жумлаи жаҳонга таништи-
ришга қўшма қўшмоқчи. Яна бир жиҳати,
иншоот қурилиши натижасида чет
ти-лини билидиган 50 нафар термиз-
лик ёшлар иш билан таъминланган.
Меҳмонхона хизматчилари Бухоро
шаҳрида бўлиб, малака ошириб қай-
тишди.

(Ўз мухбиримиз)

ҲАЁТ ҲИҚМАТЛАРИ

Аёл, фарзанд, оға, дўст вафо қилгай инсонга,
Шунда умринг қолмағай бу дунёда нўсонга.
Ўзга душмандан баттар, ичиндан чиққан ёвуз,
Сир билгунча ёт ағёр, сирдош бошлар тажовуз.

Ўзингдан чиққан балога боролмайсан давога,
Ҳимматининг қиммати бехиз кетар ҳавога.
Уйдан чиққан ўт ёмон, ўздан чиққан ўч ёмон,
Кеча-кундуз қўйдириб, рангингни қилар сомон.

Бахти қаро бандга зид аёл ҳам фарзанди,
Шарпаси йўқ шафқатнинг жазо қилар арзанди.
Қондош, бир тўққонларнинг, афсус, ҳар хил виждони,
Офат — бахил оғайни, кам бўлган-чун имони.

Номард қондош-уруғдан, яқин бўлар ёт ногоҳ,
Яхши-ёмон кунингда ёнингдан турар огоҳ.
Фонийда ҳам боқийда чин дўстинг вафо қилур,
Манфаат кутган дўстинг, оқибат жафо қилур,

Насихат битик битдим, етук ёшда билганни,
Вафо қил тирикларга, дуо айла ўтганни.

Абдуғани СУЛАЙМОН

**Тинч юртга тўй ярашади. Қолаверса, тўйнинг кўп-
лиги халқнинг тўйи ва фаровон ҳаётдан далолатдир.
Шунинг учун ҳам оқсоқолларимиз: "Бошинг тўйдан
чиқмасин", деб дуо қилишади. Хуллас, тўйнинг кўп
бўлгани яхши-ю, лекин...**

Лекин ушбу масаланинг
яна бошқа бир нозик жиҳати
бор. Дарвоқе, бутун Рамазон-
ни шариф муносабати билан
тўйлар тўхтаган пайт дўп-
пини бир четга олиб қўйиб,
ўйлаб қўришга имкон бор
экан, келинг, шу ҳақда фикр-
лашиб олайлик.

Оқини, тўйларимиздаги ор-
тиқча дабдабозлик, исроф-
гарчилик, қимматлар ҳақида
гўш қўл ёзилади. Ҳатто бун-
дай дабдабозликларнинг
олдин олаш мақсадида ҳуку-
матимизнинг қарори ҳам чиқ-
ди. Маълум муддат маҳалла
қўмиталари, оқсоқоллар ва
фаоллар ижобий ишларни
ҳам амалга оширдилар. Бироқ...

Кейинги пайтларда бу
ҳолат тўйларимизда яна уч-
рамоқдаки, маҳалла фаолла-
ри ушбу долзарб масалага
яна панжа орасидан қарай
бошлашди.

Ўзбекистон тўйи санъаткор-
сиз ўтмайди. Шундай экан,
тўйга бораётган санъаткор-
ларни танқид қилиб бўлмай-
ди. Чунки санъат халқиники,
демак, санъаткор ҳам ана шу
халқнинг фарзанди сифатида
унинг тўйида, яхши кунда
хизмат қилиши ҳам қарз, ҳам
фарз.

Маълумки, бундан уч-тўрт
йил муқаддам ҳам
тўйларга санъаткор
(санъаткорлар эмас)
тақдир қилинар ва
ана шу санъаткор
тўйнинг бошидан
охиригача хизмат
қилиб беради. Бу-
гун айрим "бойваче-
лар" ана шу удулға
"тахрир" қилиб,
энди бир тўйга бир
эмас, бутун бошли
санъаткорлар "арми-

юриб, номига тўрт-бешта
қўшиқни "айлантириб", тўйчи-
нинг "чўнтагини қоқлаб, яна
бошқа тўйга жўнаб қоладилар.

Бундан тўрт-беш йиллар
аввал тўйларда "хиром" эта-
диган раққосалар бўларди.
Матбуотдаги чиқишларнинг
таъсирими ёки халқ орасида
олиб борилган тушунтириш
ишларининг самарасими, иш-
қилиб, бугун тўйларимизда
хебда раққосаларнинг "хиром-
м"лари бир қадар камайгани
қўзғалимоқда. Лекин уларнинг
ўрнига тўйларда санъаткор-
ларга шерик сифатида қи-
ювчи "пўлтерлар" йигитлар пай-
до бўлдики, буларнинг қи-
қилган раққосаларникидан
қолишмайди.

Яқинда ўзим гувоҳи бўлган
тўйдаги воқеа ҳақида гапир-
сам. Тўйларда истасак-истама-
сам раққос тўйлаётганларга пул
қўйирилади. Биз қатнашган

тўйда ҳам шундай бўлди.
Тўй эгалари раққ тўлаётган
меҳмонларга, меҳмонлар
ҳам ўз наватига тўйчилар-
га пул қўйирилади. Лекин
пулни ким қимга қўйири-
ганидан қатъи назар, дав-
ра ўртасида юрган бир йигит
қўйиришларнинг қўли-
даги пулларни териб (аниқ-
роғи, шилиб) олаётган эди.
"Пўлтерлар" ўзининг "вази-
фа"сини шу қадар соғуқон-
лик билан бажарар эдики,
айрим ҳолларда қўйири-
ётган пул эгасига етиб бор-
масданқоқ унинг чўнтағидан
жой оларди. Табиийки,
унинг ўзини тўтиши меҳмон
ва меҳмонларнинг асабига

Хуллас, бу каби саволларнинг
жавобларини "бирров"чи санъ-
аткорлар-у, уларнинг "пўлтерлар"
йигитлари виждонига ҳавола
этиб, энди ўша тўйда ўзимиз
гўво бўлган иккинчи воқеага
тўхталсак.

Тўй айланишига қўйқан пал-
лада тўйхонага баб-баравар бир
аёл ва бир йигит хонанда кириб
қилишди. Иккалани ҳам радио
ва телевидение орқали қўп-
ликка яхши таниш. Шунда дав-
рани олиб бораётган йигит
тўйхонани уларнинг қайбирига
биринчи бўлиб нават бериш
қарорлиғи ҳақида сўради. Бамас-
лаҳат ёш жихатидан каттароқ
бўлгани, қолаверса, аёл киши
эканлигини ҳисобга олиб, би-

югуриб борди, узр сўради,
қолишга ундади. Лекин бар-
ча хатти-ҳаракатлари зое кет-
ди. Хонанда уни эшитишни
хем, тўйхонада қолишни ҳам
истамди.

Энг ачинарлиси, хонанда
даврадан чиқиб кетиб, тўй эга-
си хали ўзига келиб улгур-
масдан ёнингидан яна "оқа"си
учун нават талашган йигит
пайдо бўлди. Унинг гапи ҳам-
масидан оқиб тушди. У тўй
эгасига қараб:

— Оқхонини ҳақини бериб
йоборкансиз, — деди.
Уртада баҳс бошланди.
Тўйнинг қариндошлари хо-
нанда қўлиқ айтмагани учун
хеч қандай ҳақ берилмайдиги,

деди. Хонанданинг шер-
и ҳам анчагина без экан:
"Оқхон қимматли вақтлари-
ни аямал қолдирилди. Шунинг
учун ҳақини берасизлар. Та-
мом-ваассалом", деб туриб
олди. Хуллас, анча-мунча тор-
тишувлардан кейин тўй эга-
си келишган маблагнинг
маълум бир қисmini бериш-
га мажбур бўлди...

Ана энди ўзингиз ҳолис ай-
линг-чи: аёл киши билан на-
ват талашган, айтмаган қўли-
қини пул талаб қилган хонан-
дан қўлиқ маънавияти қай дара-
жада? Ҳа, ўлимиз! Бу ўринда
маънавият ҳақида гап ҳам
бўлиши мумкин эмас. Лекин
афсуслар бўлсинки, қўпгина
ёшларимиз кишинингдан тор-
тиб, давраларда ўзини тўтиш-
ган санъаткорлардан ўрнак
олишга уринишади.

Ҳўш, энди масаланинг мо-
ҳиятига эътибор қаратсак. Бу
деишди. Хонанданинг шер-
и ҳам анчагина без экан:
"Оқхон қимматли вақтлари-
ни аямал қолдирилди. Шунинг
учун ҳақини берасизлар. Та-
мом-ваассалом", деб туриб
олди. Хуллас, анча-мунча тор-
тишувлардан кейин тўй эга-
си келишган маблагнинг
маълум бир қисmini бериш-
га мажбур бўлди...

Ислом ҲАМРО,
журналист

Спорт

АНРИ РЕКОРДА ЎРНАТДИ

Лондоннинг "Арсенал" жа-
моаси ҳужумчиси Тьерри
Анри Чемпионлар лигаси
гуруҳ босқичининг учинчи ту-
рида «Спарта» дарвозасини
икки мартаба ишғол қилиб,
жамоасининг янги рекорди-
ни ўрнатди. Англияликларга
2:0 ҳисобида ғалаба келтир-
ган голлар Тьерри Анрини
«Арсенал» таркибиди энг кўп
— 186 та гол урган футбол-
чига айлантирди. Бунгача ре-
корд натижа Ян Райтта те-
гишли эди.

— Райт буюқ ўйинчи бўлган
ва «Арсенал»нинг афсонаси
бўлиб қолаверди, — деди
Анри журналистларга. — Мен эса унинг рекордини янгила-
нимдан бахтиёрман. Бу ишни «Хайбер»да мухлислар кўз
ўнгига амалга оширолмичи эдим. Лекин «Спарта»га қарши
сафар учрашувиди бизга ғалаба зарур эди ва ўйлаб ўтирмай
иккита гол уриб қўя қолдим. «Спарта» футболчилари голла-
ринини қандай нишонлаганимни тушунишмади. Мен ҳавода
186 рақамини ёздим.

Тьерри Анри рекорд натижани янада янгилаши аниқ. Чун-
ки Ян Райт бундай қўрсаткичга эришганида ёши 33 дан ошиб
кетганди. Анри эса эндигина 28 ёшни қаршилади.

ЁШ ПОЛВОНЛАР ГИЛАМДА

Пойтахтимиздаги «Сағбон» спорт мажмуида кураш бўйича
«Пахлавон» кураш клуби соврини учун Тошкент шаҳри очик
биринчилиги бўлиб ўтди. Мусобақада Тошкент шаҳри, Анди-
жон, Қашқадарь, Сирдарь, Навоий вилоятларидаги кураш
клублари вакиллари — 300 нафарга яқин ёш полвон гиламга
чиқди.

13 ёшгача бўлган болалар ўртасидаги беллашуларда «Сағ-
бон» клуби вакиллари — Элшод Миробидов, Абдусаттор Аб-
дуфаттоҳов, Акрам Жўрабеков, Республика Олимпия захира-
лари коллежи тарбияланувчиларидан Шоҳрух Мадмуродов,
Сўхроб Мақсудов, Марказий ҳарбий спорт клуби курашчиси
Зафар Тоиров ҳамда Қашқадарь вилояти жамоасидан Абдор
Шодиёв шохсупанинг юқори поғонасига кўтарилди.

Қизлар ўртасидаги беллашуларда ўз вази тоифасида барча
рақибларини енгган Марказий ҳарбий спорт клуби аъзолари
— Муҳаддас Кубиева ва Лайло Шимуродова олтин медалъ
билан тақдирланди.

Мусобақанинг энг қизгин учрашувлари катталар ўртасида
ўтди. Бешта вази тоифасида ўтказилган беллашуларда икки
жамоа вакиллари олтин медалларни бўлишиб олди. Марка-
зий ҳарбий спорт клуби шарафини ҳимоя қилган курашчилар
орасида Ғофир Мухторов, Улугбек Жўраев ҳамда Фахриддин
Хидирқуллов бош совринни қўлга киритган бўлса, яна иккита
олтин медалъ Ўзбекистон Давлат жисмоний тарбия институти
талабалари — Бехзод Очилов ва Элбек Очиловга насиб қилди.

Бохир БЕК

ПАВЕЛ ХАЛҚАРО ТУРНИР СОВРИНДОРИ

Эронда велососссе бўйича ўтказилган «Тур-Мозандарон» хал-
қаро турнирида мезбонлардан ташқари Малайзия, Сурия, Озар-
бойжон, Туркия, Баҳрайн ҳамда Ўзбекистондан борган ет-
мишдан зиёд спортчи қолиблик учун куч синишди.

Олти босқичдан иборат, 650 километрик пойгаларда юр-
тимиз шарафини Сергей Арьков мураббийлигидаги спортчи-
лар ҳимоя қилди. Бешинчи босқичда маррага биринчи бўлиб
етиб келган ҳамюртимиз Павел Ульянов олти босқич якунига
қўра, бронза медалини қўлга киритди. Учинчи босқичда сов-
риндорлар катаридан жой олган яна бир вакилимиз Элдор
Мукменов халқаро турнирни тўртинчи ўринда якунлади.

Бохир БЕК

Муҳокама учун мавзу

гун элга дастурхон ёзаётган
юртдошларимиз тўйга "бирро-
в"чиларни тақдир қилишлари
шартми? Нега энди улар ар-
зимаган тўрт-бешта қўшиқ
учун ўларнинг шахсий жам-
ғармаларидан 100 минглаб
сўмларни ҳавога совириш-
лари керак. Ахир "бирров"чи-
ларда берилмаётган аниқроғи,
беҳуда совирилаётган пулга
фарзандлари ҳаётда аска-
диган бирор-бир буюм, дей-
лик, меҳмон ёки компьютер
хариб қилишса бўлмайди?
Тўйнинг охирида тўй эгасига
шу саволни бердик. Унинг жа-
воби шундай бўлди:

— Энди, буюм бир орзу-
хава-да. Қолаверса, яқинда
мана шу уйланаётган ўғлим-
нинг дўсти ҳам уйланди. Унинг
тўйига ўн нафар машҳур хо-
нанда келган экан. Нима мен
унинг отасидан қаммагани? Шун-
инг учун ҳам "бирров"га ўн
икки нафар хонандани тақдир
қилдим...

Тўриси, тўйчининг жавоби-
ни шарҳлашни ҳам лозим
қўрмадик. Бу ҳақда фикр юри-
тишдан ҳам тийилдик. Ҳар
ҳолда Ўзбекистонда еган оғиз
улар, деган гап бор. Ўша тўй
дастурхонидан биз ҳам туз то-
ганмиз. Унинг жавобидан ҳу-
лоса чиқаришни, сиз — қадри-
ли газетчи-ларга ҳавола этиш-
ни лозим қўриб, муштарийла-
римизга қўйидаги саволларни
бериш билан қиёволамоқчи-
миз: айтинг-чи, кейинги йил-
ларда тўйларимизга кириб ке-
лаётган янгида-янги "урф"-
ларнинг қай бири фойдали-
роғу, қайсининг зарари
қўпроқ? Сиз-у биз, умуман,
хаммамиз қачон "Мен сендан
камманми?" қабилдаги қим-
матларга чек қўямиз? Қачон
тўйларимизни содда, оддий ва
ичкам ўтказишни ўрганамиз?
Умуман тўйларга сарфланаёт-
ган ортиқча харажатлардан
кимга фойда-ю, кимга зиён?..

Ислом ҲАМРО,
журналист

ЭЪЛОН

● "Малика" МЧЖ Ҳус-
ниддин Асомов (эски Со-
фийский) кўчасидаги
бўш турган кўп қаватли
бинони савдо, маданий ва
маиший хизмат қўрсатиш
шохобчалари, ишлаб чи-
қариш майдони учун кели-
шилган нархларда ижара-
га беради.

● "Малика" МЧЖ қоши-
да янги ишга туширилган
дастгоҳларда матоларни
бўйашга буюртма қабул
қилади.

● Корхона ҳозирги кун-
да бўёқ цехига конст-
руктор ва тикувчиларни ишга
тақдир қилади.

Мурожаат учун телефон:
132-26-69

Латуфа

ЎПИЧГА БИР ТАРСАКИ

СОАТ ҲАМДА ҲАМ
БИРДА?
Барда икки киши пиво
ичиб ўтиришар эди. Бир
халъ суриб деди:
— Хотиним бир шиша
пиво ичиб, соат ўнда уйга
кел деганмиди ёки ўн круж-
ка ичиб, соат бирда кел де-
ганмиди, ҳеч эслай олмайм-
ман.